Poštnina plačana v gotovini

Družinski tednik

ILUSTROVANI LIST ZA MESTO IN DEŽELO

Številka 9
Leto VII

Posamezna številka po 2 Din

Izhaja ob četrtkih. Uredništvo in uprava v Ljubljani, Tyrševa cesta 29/I. Rokopisi se ne vračajo. Poštni predal štev. 345. Račun Poštne hranilnice v Ljubljani štev. 15.393.

Ljubljana, 7. marca 1935

Naročnina za četrt leta 20 Din, za pol leta 40 Din, za vse leto 80 Din. V Italiji za vse leto 40 lir, v Franciji 50 frankov, v Ameriki 2½ dolarja. — Za odgovore je priložiti znamko.

Poslednja Francozinja pod giljotino

Dnevniki so bili že izčrpno poročali o usmrtitvi dveh mladih berlinskih aristokratk, Benite v. Falkenhayn-Bergove in Renate v. Natzmerjeve. Obsodili so ju na smrt v procesu proti Poljaku Sosnovskemu in tovarišem zaradi vohunstva v prid Poljski; kancler Hitler je pomilostitev odklonil. — Ta justifikacija dveh žensk v Berlinu nas je spomnila, da na Francoskem že skoraj pol stoletja niso usmrtili ženske. Ne iz obzirnosti. Temveč zato, ker je poslednja justifikacija ženske na Francoskem napravila na vse prisotne grozen in neizbrisen vtis; od tistih dob je prišel v veljavo nepisan zakon, da predsednik vsako na smrt obsojeno pomilosti. O nečloveškem zločinu poslednje Francozinje, ki je prišla pod giljotino, in o njeni usmrtitvi govori pričujoči članek; priredili smo ga po takratnih poročilih in sodnih aktih

(aT) Pariz, 1. marca.

Ta navada je na Francoskem že skoraj dobila zakonsko moč: pri nas nič več ne obglavljajo žensk. In vendar smo zadnja leta doživeli tako strahotna ženska hudodelstva, da bi človek dejal, da jih ni moči več prekositi. Toda morilke niso prišle pod sekiro.

Naj omenimo med njimi Antoaneto Serrijevo, zastrupljevalko iz St. Gillesa. 27. aprila 1926 jo je porota v Gardu obsodila na smrt, ker je zastruplja šest ljudi; vrhu tega se je pred sodiščem obnašala cinično in brez sramu kakor najbolj pokvarjeni morilec: predsednik jo je pomilostil... L. 1929 je seinska porota na enem samem zasedanju obsodila na smrt tri poživinjene ženske, o katerih bi človek rekel, da je škoda zanje slehernega usmiljenja. To so bile Jožefa Kureš, ki je v Boulonjskem gozdu zadavila neko 6letno deklet- potem Ana Marija David, ki je zadušila nekega otročička (potisnila mu je gobo v grlo), in naposled Blanche Vabre, ki je z dvajsetimi sunki z nožem ubila svojega štirinajstletnega pastorka: vse tri so pomilostili...

Reči smemo tedaj, da na Francoskem ni več morilke, ki bi se ji bilo treba bati, da bi jo usmrtili. Očividno so strahotne podrobnosti usmrtitve zakoncev Thomasovih 24. januarja 1887 v Romorantinu vzrok, da že skoraj petdeset let predsedniki francoske republike vsaki na smrt obsojeni ženski podare življenje.

*

Zločin zakoncev Thomasovih je eden izmed najstrašnejših, kar jih pozna francoska kriminalna zgodovina. Bil je umor iz pohlepa, umor iz mrzlo preračunjene okrutnosti, umor lastne matere.

V majhni vasi blizu Romorantina so živeli trije bratje in sestre: Aleksis, Aleksander in Žoržeta Lebonova; le-ta je bila žena Silvana Thomasa. Že leta in leta so nestrpno čakali skromne dediščine po svoji materi, vdovi Lebonovi, stari 67 let. Toda starka ni hotela pa ni hotela umreti, preveč je bila žilava. Tedaj so se njeni otroci dogovorili, da jo bodo sami spravili na drugi svet. In tega strahotnega dejanja so se lotili prav tako neoprezno kakor neusmiljeno.

Vdova Lebonova, bolehava žena, se je bila ravno nastanila pri svoji hčerki, poročeni Thomasovi; s seboj je prinesla svoj »zaklad«, prav za prav neznaten zakladič: natanko 316 frankov in 40 centimov. In zaradi teh bornih denarjev so jo njeni otroci na zverinski način umorili.

29. julija leta 1886 je Žoržeta Thomasova porabila priložnost, ko je mati malo zadremala, da jo je porinila na ognjišče, kjer je prasketalo suho dračje. Toda starka se je prebudila in posrečilo se ji je rešiti se z ognjišča, ne da bi se ji bilo kaj hudega zgodilo; le obrvi si je osmodila.

Zločinci so videli, da bo treba energičneje nastopiti. Nekega dne prideta na povabilo Aleksis in Aleksander, tudi Silvan Thomas je na razpolago. Na kratki seji si razdele vloge. Stvar se je potem hitro odigrala; morda bi se bila še mnogo hitreje, da ni poslednji trenutek prišel mimo vaški župnik in potrkal na vrata. Odprli so mu, in zdaj izvedite tole strahotno podrobnost: štirje otroci ga prosijo, naj jim izpove mater. In župnik je to storil, ne vedoč, da je tako še sam prišel v prvo dejanje te nečloveške tragedije.

Takoj po njegovem odhodu so naložili na ognjišče butare in dračje. Ogenj je zaplapolal in plameni so švignili visoko kvišku.

Tedaj šele je starko obšla grozna slutnja. Zarjula je na pomoč, toda že so jo pograbili in nesli na grmado. Zet jo je s kolenom porinil na ognjišče, še poprej jo je pa polil s petrolejem. Njegova žena je pa — da bo bolj držalo — iztrgala iz posteljne slamnjače šop slame, jo zažgala in pritekniła k materini obleki.

Ubogá starka je »zagorela kakor papir« (tako se bere v sodnih aktih): in pred to človeško plamenico so štirje živinski morilci popadali na kolena, molili mrtvaške molitve in se križali! Ko je bilo vse končano in so v žerjavici prasketaje dogorevale kosti uboge starke, je pa hči Žoržeta z zelenико v roki poškropila z blagoslovljeno vodo najprej ognjišče, nato pa vso sobo.

Oba brata Aleksis in Aleksander sta potem v vsej naglici odhitela v vas in v župnišče, poklicala župnika in ga prosila, naj ju izpove. Drugi dan je župnik pri jutrnji maši videl za nekim stebrom žensko, ki se je zvijala od ihtenja: bila je Žoržeta Thomasova. Strahotna, nerazumljiva zmes misticizma in zverinske brezsrčnosti...

Starkino smrt sta zakonca Thomasova prijavila drugi dan. Občinski tajnik je pa slutil strašno resnico in je zadevo sporočil orožništvu; dva dni nato so bili vsi štirje morilci že za zamreženimi okni in so priznali svoje hudodelstvo. In spet nova grda črta v njihovem značaju: vsi so hoteli krivdo zvrniti drug na drugega.

Proces se je začel pred poroto v Bloisu 22. novembra 1886. Privabil je od blizu in daleč vse polno ljudi. Eden izmed najmučnejših prizorov je bil tisti, ko je pred sodiščem izpovedala zoper svoja starša mala Evgenija Thomasova:

»Moja strica sta nesla babico na ognjišče... Mati je zažgala ogenj... boter je pa rekel: ‚Sežgati jo moramo...‘«

Nedolžna in vendar kako strahotna izpoved! Sodna dvorana jo je sprejela z mrtvaško tišino. Vsem so bili živci do skrajnosti napeti.

Zakonca Thomasova je sodišče obsodilo na smrt, Aleksisa Lebona na dosmrtno prisilno delo, Aleksandra pa na dvajset let prisilnega dela.

Thomasova so usmrtili v ponedeljek 24. januarja 1887 v Romorantinu, kamor so ju dan poprej prepeljali. Mož je pogumno umrl; ko so mu sporočili, da je njegova prošnja za pomilostitev zavrnjena, je še dejal:

»Bolje je umreti kakor tako živeti, kakor sem živel ta dva meseca.«

Njegova žena je pa ihtela in jokala, vmes pa togotno preklinjala, tožila in kričala, se metala ob tla in otepala z rokami in nogami, se zaganjala v krvnika in njegova pomočnika, jih grizla in praskala ter skušala raztrgati vrvi, s katerimi so jo zvezali.

»Oh, dobri ljudje,« je tulila s peno na ustih, »kaj sem vam vendar storila? Zakaj tako grdo ravnate z menoj? Kaj bodo počeli moji ubogi otroci brez mene?«

Duhovnik jo je opominjal, naj obudi kesanje. Ona ga je pa samo strmo pogledala:

»Skesam naj se? Česa neki?«

Vse do poslednjega trenutka ni prenehala kričati in prositi usmiljenja. Še pred giljotino ni marala stopiti z voza, zato so jo morali s silo spraviti z njega. Na tleh se je pa sesedla; ko so jo vzravnali, je spet padla na tla. Morali so je nesti, ogrnjeno v dolgo belo srajco, kakor oblačijo na Francoskem očetomorilke, in jo položiti na tnalo. A še tedaj, ko je že imela glavo na tnali, je prosila milosti.

Prizor je bil tako strašen, da niso od tistih dob na Francoskem nobene ženske več giljotinirali.

Knjigovodstvo dame s kamelijami

Prijateljica Dumasovega sina je imela navado, da je vsak račun plačevala na obroke, čeprav je bil še tako majhen

(WP) Pariz, februarja

Te dni je prišla na dražbo dragocena zbirka knjig, pisem, zapiskov in drugih stvari, ki so v zvezi z Marijo Duplessisovo, znamenito »Damo s kamelijami«. Najdragocenejša točka v seznamu te zbirke je pač Havardova izdaja romana »Dama s kamelijami« iz leta 1858.; skoraj nič manj dragocena pa niso Dumasova in Lisztova pisma. (Vedeti morate namreč, da je bil Dumas mlajši, sin pisatelja »Grofa Monte-Crista«, eden izmed Marijinih prijateljev in je roman »Dama s kamelijami« napisal po resničnih doživljajih.)

Toda za presojo čisto človeških strani vsakdanjega življenja, ljubezni in smrti lepe Marije so druge reči mnogo zanimivejše in važnejše. Mednje spadajo razni računi, zapiski in izvlečki; natančnost teh številk nam nazorneje kakor še toliko besed slika intimno življenje Dumasove junakinje, po drugi strani pa tudi cene in draginjo pred devetdesetimi leti.

Brskal sem po teh že zdavnaj porumenelih papirjih. Najstarejši segajo v leto 1842, najmlajši so pa iz leta 1847, to je takrat, ko je Marijo Duplessisovo pobrala neizprosna jetika.

Naj vam navedem nekaj gospodinjskih računov:

Petdeset sveč 1 frank 70 centimov (takrat še niso imeli elektrike), buteljka šampanjca 5 frankov, buteljka bordojca 2 franka (Marija je imela razvajen okus in je marala le najboljša vina), pet kil sladkorja 11·50 fr., kosilo za posle 1·25 fr., dva kotleta 0·60 fr.

Večerja za dve osebi pri Voisinu, v enem izmed najznamenitejših tedanjih restoranov, 25·20 fr. Večerja za eno osebo 7·15 fr. plus 0·50 fr. napitnine.

Pri drugi priliki v nekem drugem prav tako znamenitem restoranu: večerja, sestoječa iz jerebice, postrvi, rakov, buteljke bordoja, buteljke šampanjca in dveh buteljk bavarca: 45 frankov. To pa ni majhna reč. Nato, kmalu po razidu z Aleksandrom Dumasom mlajšim: dvanajst prepečencev, makaroni in vrček maraskina: 12 frankov.

In tako dalje.

Človek kar osupne, ko vidi toliko reda in toliko različnosti v teh papirjih. Dama s kamelijami je skrbno in varčno vodila svoje gospodinjstvo. Sicer je prirejala bleščeče pojedine in veselice, toda ko je bilo zabave konec, je sedla za mizo in spravila vse svoje izdatke po spominu lepo v red. Res da je mnogo izdajala, toda zapravljala ni.

Imela je tudi to čudno navado, da nikdar ni plačala svojega dolga na mah. Na vseh računih se beró pripombe: »a conto«, »ostane še« — in tako se je en sam račun dostikrat raztegnil na več mesecev, čeprav ni bil velik.

Ogrlica iz petdesetih briljantov: 5000 frankov. Na račun plačano 1500 frankov, ostanek pa v štirih mesečnih obrokih. Prav tako tudi 600 frankov za dva para uhanov.

*

Zelo mnogo je računov za šivilje in modistke. Fasona za toaleto je stala 8 do 10 frankov, za svilnat plašč pa 6 frankov. (»Res ne vem, kaj naj pomeni toliko šiviljskih računov!« je napisal Aleksander Dumas na ta račun. Ali mu je šla mnogoštevilnost računov do živega ali pa njih višina?)

Pretresljivejši so poslednji papirji.

Tako je napisala njena služkinja Klotilda: Južina za izpovednika 6·80 franka, 3 franke za pogrebce; maša in voščenka 2 franka...

... Februar 1847. Marija Duplessis je mrtva. Njene zapuščine je za 43.466 frankov in 75 centimov. Za pohištvo izkupijo 13.490 frankov. Zakaj upniki se oglašajo, dosti jih je in neizprosni so.

In potem so se polagoma polegli poslednji vrtinci in valovi, ki jih je razgibala smrt lepe, bogate in oboževane ženske, ki je živela sredi med denarnimi, političnimi in umetniškimi mogočniki tedanjega sveta.

(Po »Jouru«, Pariz)

Nista vedela, da sta poročena

Tragikomična razprava pred dunajskim ločitvenim sodiščem

(YI) Dunaj, februarja

Pred nekaj dnevi se je vršila pred nekim tukajšnjim sodiščem zabavna razprava. Nastopila je neka gospa Amalija proti svojemu ločenemu možu Francu, češ da ji mora plačati vzdrževalnino. Toda mož je oporekel, da se je žena pri ločitvi alimentom odrekla.

Nekaj časa je trajalo prerekanje; oba, tožiteljica in toženec, sta trdovratno vztrajala vsak na svojem. Tedaj je pa tožiteljica v podkrepitev svoje navedbe pripomnila:

»Saj sem še poltretjo leto po ločitvi stanovala pri svojem možu.«

»Kaj?« jo prime za besedo toženčev zagovornik. »Pri svojem možu ste stanovali?«

»Kajpak!« pritrdi tožiteljica. »Prosila sem ga in dovolil mi je, ker nisem imela stanovanja. Tako sva živela še dalje kakor mož in žena. Potlej se je pa nekega dne spomnil in zahteval, da se izselim.«

»Ali ste za svojega moža še dalje vodili gospodinjstvo in zanj kuhali?«

Tožiteljica: »I seveda, ko je vendar vse ostalo pri starem.«

Odvetnik: »Ali veste, da sploh niste ločeni, temveč še zmerom poročeni?«

Tožiteljica (osupla): »Na, kaj takega! Tega pa še vedela nisem!«

Odvetnik: »Če tožiteljica vzlic izvršeni ločitvi ostane pri svojem možu in živi z njim kot mož in žena, je stvar ista, kakor da sta se spravila — in ločitev je padla v vodo.«

Toženec: »Saj ni ona zame kuhala! Sploh sem pa ves ta čas že imel drugo razmerje.«

Ženin zagovornik: »Potem gre pač za zakonsko iznevero. Samo da tega vedeli niste. Zdaj bomo pa na novo tožili za ločitev.«

Toda možev zagovornik ni dopustil, da bi bil njegov varovanec še zmerom »poročen«, češ da se zares spravil s svojo ženo nikoli ni...

Res čudni so ti paragrafi. Človek je poročen, in ne ve, da je, pa ločen, in spet ne ve, da je. Tako čudni so ti šmentani paragrafi, da se še sodniki ne spoznajo v njih. Zato je tudi naš sodnik razpravo preložil, da bo zadevo malo prespal.

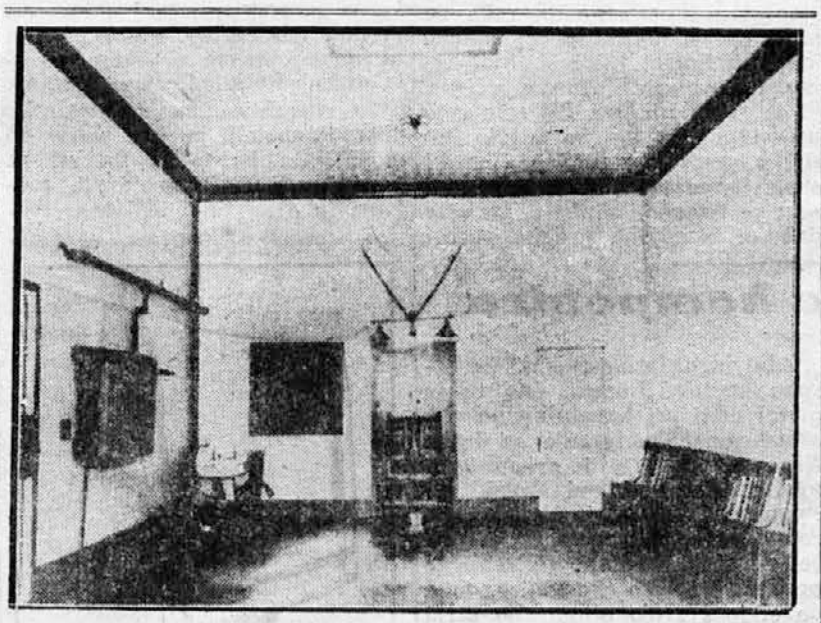

»Soba smrti«: Tu bodo usmrtili Bruna Riharda Hauptmanna, ugrabitelja Lindberghovega otroka. Ta »soba smrti« se nahaja v Trentonu (New Jersey); na naši sliki vidite na sredi električni stol, ki bodo obsojenca nanj posadili, nad njim sta pa dva reflektorja.

Avtomatski vojak

(YP) Newyork, februarja

Nekemu ameriškemu inženjerju se je posrečilo izumiti novo vrsto »robota«, to se pravi, avtomata, ki dela namestu človeka. Ta avtomat je res prav posebne sorte: prilagoditi se zna namreč vsem potrebam sodobnega življenja, posebno pa še vojaški stroki.

Izumitelj trdi namreč, da zna njegov robot ravnati z bodalom in bajonetom, metati granate, streljati s strojnico — skratka, tako ugotavlja ne brez ironije izumitelj, »obnašati se zna natanko tako kakor civiliziran človek«.

Ta izum nam odpira lepe razglede v bodočnost. Kako tudi ne: saj bodo poslej opravili vojno kar avtomati sami med seboj, mi jih bomo pa gledali iz varnega zavetja, kako koljejo drug drugega...

A to bi bilo menda prelepo, da bi moglo biti res.

Po ženini zaslugi

Kaj bi časih mož počel, da nima praktične in iznajdljive žene! — Trije primeri iz življenja, ko je žena moža šele »napravila«

(YI) Dunaj, februarja.

Moževo delo je brez uspeha, če mu ne stoji ob strani žena s pomočjo in nasvetom. Zakaj neizpodbitna resnica je, da ima mož biti marljiv zasluževal*ec* denarja, blagostanje in blagostov v hiši pa izvirata od tega, da zna žena ohraniti zasluženi denar. Žene so po večini rojene varčevalke. To težko umetnost obvladajo mnogo temeljiteje in dosledneje od moža, saj je znana reč, da se moški hitreje in laže odkrižajo denarja in da nanje bolj vplivajo trenutna razpoloženja. Tudi si znajo ženske bolj kakor moški zadati neki cilj in potrpežljivo čakati. Razen tega slove žene po tem, da v težkih trenutkih bolj kakor moški ohranijo hladno kri, da znajo razočaranega in obupanega zakonskega tovariša spet spraviti pokonca in mu vlili novega poguma v težkem boju za obstanek. Zato je marsikatera zakonska žena prava junakinja, pogumna in vztrajna in optimistična kakor le kdo. Njeno junaštvo je tiho in skrito, ne ovenčano s slavo. Najlepše je pa to, da možu ne pokaže, koliko je ravno njej dolžan hvaležnosti.

Naj navedemo nekaj primerov iz resničnega življenja, da boste videli, kako znajo žene oblikovati kariero svojega moža, ali jo pa celo ustvariti.

Prvi primer je sicer precej vsakdanji, vzlic temu ga ne maramo prezreti. Gre za nekega mladega uradnika, ki sicer nima velikih dohodkov, a vendar v okviru svojega socialnega položaja prav dobro živi. Toda to traja šele tri leta, to se pravi, od takrat, ko se je poročil. Prej je bil pa venomer v denarni zadregi, vse povsod je imel dolgove in dostikrat ni vedel kod ne kam. Ne da bi bil zapravljivec ali pa preveč lahkomiseln, ne. Bil je sposoben in marljiv uradnik; le to napako je imel, da ni znal z denarjem ravnati; razmetaval ga je za drobnarije, da sam ni vedel kako, in ne da bi bil od tega kaj imel.

Ni čudo, da se je sčasoma vsega tega naveličal in da je začel izgubljati veselje do dela. Zašel je na tisto nevarno točko, ko si človek reče: »Eh, saj je vseeno, ali varčujem ali ne — saj tako nič nimam od tega.«

Tedaj se je pa oženil, in glej: žena je postala njegova rešitev. Odločno in s pametjo je spravila kaj, kmalu njegove stvari v red. In tako je začel po njeni zaslugi spoznavati udobnosti življenja. Sama od sebe se mu je spet vrnila prejšnja ambicija in veselje do dela. In odkar mu je žena iz samih prihrankov od gospodinjskega denarja zbrala za aro za majhno počitniško hišico, spet ve, da je vendarle vredno delati in varčevati. Če pa ne bi bil srečal te ženske, bi bil najbrže že ob službo. In kaj bi bilo potem?

*

Tudi nesrečo človek laže prenaša, če ni sam in če se žena res pokaže pravo tovarišico svojemu možu.

Bančnim uradnikom so še pred nekaj leti vsi zavidali. Saj je bil to eden izmed redkih poklicev, kjer je bil človek prepričan, da je na stolu dokonca svojih dni. Toda leta krize in stiske so tudi to nekdaj neovrgljivo resnico prevrnila. Prišla je redukcija in slave je bilo konec.

Eden izmed prizadetih, neki prokurist blizu petdesetih, je skoraj obupal. Z odpravnino ni imel kaj pridh početi; ali naj se razgleda po novi službi ali pa celo presedla v drugo stroko? Pri teh letih?

Mož se ni vdajal praznim nadam. Prepričan je bil, da mu ni rešitve; od dne do dne je postajal mračnejši in je kar vidno propadal. Poskuse njegove žene, da bi ga ohranila pri volji, je osorno zavrnil in venomer govoril o samomoru.

Tedaj je pa ona sklenila nastopiti na svojo roko. Spomnila se je, da je bila pred poroko ravnateljica nekega modnega salona. Pobrala je, kar je še ostalo odpravnine, in se udeležila pri neki manjši modni trgovini. Njeni znanci so postali njeni kupci, in življenje je teklo dalje. Mož opravlja knjigovodstvo pri svoji ženi in je s svojo »šefovko« zelo zadovoljen. Kako tudi ne, ko pa vidi, kako spretno in smotreno ona zagrabiti življenje na pravem koncu! Tako je tudi on dobil zmisel in veselje za svoj novi poklic. Od časa do časa postreže ženi s to ali ono dobro idejo, tvrdka se razvija in če pojde tako dalje kakor doslej, nu čez dve ali tri leta ne bo treba več žalovati za prejšnjo bančno službo.

*

Tudi primeri, kjer je ženska prva spoznala moževe sposobnosti in mu v zaupanju v njegov talent dala svoje premoženje na razpolago — tudi taki primeri niso redki.

Dva mlada človeka sta delala v nekem laboratoriju. On je bil siromak; da se je mogel preživeti in si kupiti učne knjige, je moral dajati instrukcije. Ona je bila pa iz imovite hiše. Predem sta se zavedla, sta se zaljubila drug v drugega. In ker je ona kaj hitro odkrila, da njen tovariš ne spada v vrsto tistih študentov, ki jih gre dvanajst na tucat, si je dejala sama pri sebi, da je ta mirni in skromni študent za kaj večjega poklican. Znala je premagati odpor svojih staršev in mu je velikodušno dala svoje doto na razpolago, samo zato, da mu prihrani duhá ubijajoče ponočevanje trdoglavcev in mu dá možnost, da se popolnoma posveti samo svoji znanosti. Tako mu je odprla pot v bodočnost in...

...in danes ima zadoščenje, da je njen mladi učenjak postal privatni docent na neki ugledni univerzi.

*

Dve leti bo tega, kar je neki mlad zdravnik žalostno pogledal v prazno čakalnico, potem pa skozi okno v prelep julijski dan in pomislil, kako lepo bi bilo zdaj kje ob jezeru. Ali ni mar bedasto takole sedeti in čakati, kdaj bo prišel kak pacient — ko pa na koncu od nikoder nobenega ni! In če pomisli, kako lepo je v vodi!

Zbral je svoje poslednje denarje in se odpeljal na Vrbsko jezero. Tamkaj se je zaljubila v njegovo atletsko postavo neka znana koncertna pevka. Kot dober plavač jo je naučil »crawla«, potlej sta se pa menila nič tebi nič vzela. Sicer se je stvar obema zdela nekam lahkomiselna, a kaj, bi tisto! Poskus velja!

In stvar se je obnesla. Z ženitvijo je postal iz neznanega zdravnika mož slavne pevke, prišel je med »boljše« ljudi, ki poprej ni imel dostopa do njih, in danes — danes se v njegovi čakalnici ljudi kar tre.

Mnogo je mož, ki se morajo za lepo kariero zahvaliti svojim ženam. All so jim pa za to tudi hvaležni?

Mislimo, da je bolje, če na to vprašanje ne odgovorimo.

Minister za vse

(GE) Car Aleksander II. je povabil kneza Menjšikova na svečano pojedino, ko je zasedel prestol svojega očeta. Mladi car se je prijateljsko pogovarjal z ljubljencem svojega prednika.

»Kako živite, knez?« ga vpraša.

»Dobro, veličanstvo. Slišal sem, da ste praw mene izbrali za novega finančnega ministra?«

»Zakaj pa ne? Saj ste vendar najsposobnejši...«

Menjšikov je vedel, v kakšnih finančnih zagatah je bila takrat matuška Rusija. Zato je v skrbeh in hudomušno hkratu dejal naslednemu vladarju:

»Sevedat! Zakaj pa ne! Nihčemur se več ne čudim. Ko je vladal vaš pokojni oče, sem bil nekoč minister za mornarico, toda roko na srce: Rusija takrat skoraj nobene ladje ni imela. Bil sem tudi vrhovni poveljnik krimske vojske, kŕ je sploh ni bilo. Bil sem celó prosvetni minister, ko je bilo Rusiji za prosveto manj ko za lanski sneg. Sevedat! Zakaj bi pa ne bil zdaj še finančni minister, ko ni v državni blagajnah prebite pare!«

Waleški princ komponira

(GE) London, koncem februarja.

Angleški prestolonaslednik se prav živo zanima za vse na svetu, z marsičim se peča in v marsičem prekaša druge zemljane.

Na Angležkem ni elegantnejšega gospoda od njega; sicer se ne šušmari, ni »daudy«, a je menda prav zaradi svoje skromne elegance tako izbrano elegarten. Waleški princ zelo ljubi godbo, zbira znamke, uganja sport, ima najdragocenejšo zbirko kitajskih porcelanskih vaz, za letalstvo se navdušuje in sploh za vse nove pridobitve v javnem življenju.

Zdaj je pa princ zajahal že novega konjiča. Lepega dne se je pričel učiti pri kapelniku nekega škotskega polka igranja na diple. Nenavadno hitro se je priučil igranju na ta priljubljeni škotski instrument. Vzljubil je škotsko narodno godbo tako zelo, da je pričel še sam skladati. Uglasbil je posebno vojaško koračnico, tako da si je s svojo ubranostjo utrla pot v vsa angleška srca, saj jo že vsi žvižgajo in prepevajo...

Ta malenkost je že itak veliko princevo priljubljenost med narodom še bolj povečala.

80 maharadž potuje v London

na proslavo srebrnega jubileja kralja Jurija. — Tolikšnega bogastva na kupu svet še ni videl. Revija najlepših draguljev sveta

(TI) London, konec februarja.

Londončanom so še dobro v spominu bučne in razkošne svečanosti o priliki poroke najmlajšega sina angleškega kralja z grško princeso Marino — in že se odeva London v novo, še prazničnejšo obleko. London pričakuje goste, London se kiti, London je kakor nevesta, ki pričakuje svojega ženina...

Angleži bodo proslavljali pet in dvajsetletnico vladanja svojega kralja Jurija V. Sicer spored svečanosti še ni do konca določen, pač pa so gostje iz tujine že povabljeni.

Slavje bo pridobilo na zanimivosti zlasti zaradi obiska vseh indijskih maharadž. Indijski vladarji — osemdeset jih je — se bodo tistega dne zbrali v matični prestolnici, da se dostojno poklonijo kralju Juriju. Pred nekaj dnevi je odpotovalo iz Indije deset vladnih odposlancev, da pripravijo vse potrebno za udobnost svojih vladarjev v angleški prestolnici. Ti odposlanci morajo izluščiti jedro iz prav tedega oreha, kajti njihovi gospodarji nočejo stanovati v hotelih pa tudi ne v zasebnih palačah. Maharadže so zvesti sinovi islama in njihova vera jim prepoveduje stanovati pod isto streho z neverniki in drugovereci. Prav gotovo bo, o tem je ves London prepričan, častno spremstvo indijskih maharadž najpestrejša in najzanimivejša skupina med vsemi, ki bodo prišli od blizu in daleč v London. Tisoč in prvi noči v Bagdadu bo sledila tisoč in druga v Londonu.

»Mesec dni ste že v Rimu? Potem si je pa vaša hči gotovo že vse galerije ogledala?«

»Njej to ni treba, ker sama slika.«

(»Prager Presse«)

Indijski maharadže bodo seveda oblečeni v toli občudovane razkošne galaobleke. Barodski maharadža bo okitil svoj turban s prekrasnim demantom »Južno zvezdo«, ki je poleg »Kohinorja« najdragocenejši in najlepši dragulj na svetu. Lepega bo pa nemara nosila ob tej priliki kraljica Mary, kajti ona je srečna lastnica te nedosegljive dragocenosti. Tretji največji demant »Kalif« bo bleščal na prsih ponosne žene nekega malmaradže. Zdi se, da bo manjkal samo eden, demant »Orlov«, ki je bil vdelan v žezlo ruskega carja in so ga sedanji ruski oblastniki prodali v Ameriko. Pravijo, da je ta kamen skrbno zaklenjen v zakladnicah Rockefellerjeve družine.

Zavarovalnice imajo polne roke dela. Ravnatelji se kar potijo ob mislih, da bo treba skrbeti za varnost nekaterih svetovnih redkosti in draguljev iz Jutrove dežele. Ti kamni so vsi zavarovani za ogromne vsote in ne bi bila malenkost, če bi se zgodila v Londonu kakšna nesreča.

Indijski maharadže se bodo vkrcali vsi skup na neki razkošen parnik in se odpeljali v Evropo. Ladja bo pristala šele v Marseillu. Francoske oblasti so za ta izjemni primer odredile, da je treba opustiti sleherni carinski pregled, kajti utegnila bi se pri tem izgubiti kakršnakoli dragocenost.

Vrednost nakitov, ki jih bodo indijski knezi in njihove žene prinesle v Evropo na kraljevsko slavje, cenijo na 45 milijonov funtov (po naše okoli 10 milijard Din).

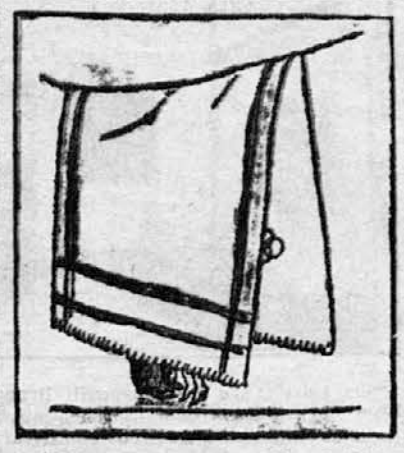

»Atek pomaga na dvorišču služkinji pri iztepanju preprog.«

Sluga, ki je v fraku hodil po Parizu

Spet nov skrivnosten umor na francoski rivieri. — Komornik z zbirko vizitk samih velikašev. — Vohun ali ekscentrik?

(YI) Pariz, februarja

Ali je bil Artur Guillaume nevaren vohun v službi sovjetov, ali je bil prevejan pustolovec, ali pa zgolj nedolžen fantast? Najznamenitejši detektivi pariške policije se že teden dni zaman trudijo, da bi našli odgovor na to vprašanje in vsaj malo razjasnili pustolovsko življenje skrivnostnega moža, ki so ga te dni našli mrtvega ob morju.

Vlogo nakljućja, ki nastopa v vseh kriminalnih zadevščinah, je to pot prevzel neki ameriški gost, ki ga je toplo februarsko solnce izvabilo nekega dopoldne na daljši izprehod ob obrežju. In ko je tako bodil, je zadel na samotnem nabrežju ob truplo nekega neznanca, čigar roke in noge so bile zvezane z jermeni. Na glavi so se še videli strašni sledovi dveh strelov.

Nekaj minut nato je bila policija že na nogah in kakor blisk je šel glas o strašni najdbi na obrežju. Kmalu ni bilo človeka v Cannesu, ki ne bi imel svoje prav posebne razlage za ta skrivnostni umor. Ljudje so se pri tej priliki spomnili umora nekega Irca, ki so ga pred tremi leti na prav tako čuden način našli na morskem obrežju. Njegova skrivnost je še danes zavita v temo; kljub vestni preiskavi se jim še njegovo ime ni posrečilo dognati.

Vse je kazalo, da bo to pot policija imela malo več sreče. V mrtvečevih žepih je našla nekaj pisem; iz njih je ugotovila, da mu je ime Artur Guillaume, pa tudi hotel, kjer se je nesrečnež nastanil, so kaj kmalu iztaknili.

Neki majhen kovčeg, ki so ga našli med mrtvečevo prtljago, je posebno zbudil pozornost detektivov. In njegova vsebina jim je skoraj dala prav. V njem so namreč zagledali pravcato zbirko posetnic z imeni samih odličnikov, lepo spravljenih v ovitkih. Lepa družba: dva člana nekega vladarskega doma, trije grofje, neki japonski diplomat in dva visoka sovjetska funkcionarja — vse to so našli v mrtvečevem kovčegu, na vizitkah kajpada. Zraven pa še cel šop šifriranih pisem in vse polno na najfinejšem papirju natisnjenih vabil za sprejeme, dobrodelne prireditve, plese itd.

Telefon je zapel na vse strani, brezžične brzojavke so švigale v prestolnice. Najvažnejša je bila zveza z Brusljem, zakaj pokazalo se je, da je prišel čudni gost iz Belgije. Odgovor so dobili že drugi dan; bil je presenetljiv. O, da, v Bruslju prav dobro poznajo Guillauma, pustolovec je; svojo kariero je začel kot komornik nekega bankirja. Že takrat je živel čuduo dvojno življenje. Komornik se je namreč vsak večer izpremenil v velikega gospoda; imel je pristop v še tako gosposke lokale, posebno dostikrat so ga pa videli v igralnici. Nekega jutra je bankir zaman zvonil, njegovega komornika ni bilo od nikoder. Prejšnji večer je bil odšel iz vile in ga ni bilo več nazaj. Šele pozneje so izvedeli, da se je srečnik poročil z neko bogato in lepo poljsko grofico...

Toda naj so bili ti podatki iz Brusla še tako izčrpni, šifriranih pisem, ki so jih našli v kovčegu, pa le niso mogli pojasniti, prav tako tudi ne neštetih posetnic, ki naj bi jih bili vsi ti ugledni diplomati, politiki, bankirji itd. zapustili nekdanjemu komorniku.

Tedaj je pa prišel razplet. Zelo nepričakovan. Na policiji se je namreč zglasil znameniti pariški slikar van Dongen in izpovedal, da Guillauma dobro pozna. Nesrečnež je bil najboljši in najzanesljivejši komornik, kar jih je slikar kdaj imel. Le eno slabost je imel, ali pa strast, kakor že hočete: zbiral je posetnice in vabila, kakor drugi zbirajo znamke. Da je vrli Artur imel neko grofico za ženo in da je živel dvojno življenje, je van Dongen sicer slišal pripovedovati, vendar tem istorijam nikoli ni prav verjel. Po njegovem si je Guillaume najdene vizitke sam prilastil, ker je bolehal za tem, da mora gosposko nastopati; dokaz je tudi to, da je hodil po pariških ulicah v fraku. Slikar je trdno prepričan, da si je Guillaume sam končal življenje.

Na policiji so to izjavo sicer vzeli na znanje, toda vsega še vseeno ni pojasnila. Šifrirni oddelek mora še razvozlati mrtvečeva šifrirana pisma. Ali jih je pisal polkovnik kar tjavendan, ali so pa najdeni zapiski delo enega izmed najnevarnejših vohunov?

Do danes odgovor na to vprašanje še ni znan.

Doživljaji s kačami

Strup, ki v eni uri človeka umori. — Vse noč s kačo v postelji

(YI) Kdor potuje po tropskih deželah, ima pač dovolj priložnosti seznaniti se z grozo. Tako na primer pripoveduje angleški prirodoslovec H. W. Bates, ki je živel enajst let ob Amazonki, da ga je neke noči prebudilo čudno prhutanje in vihranje. Napravil je luč in videl, da je v njegovi sobi vse polno netopirjev, ki so prhutali sem in tja in tudi po njem plezali. Takšno odkritje bi prav gotovo vsakega drugega na njegovem mestu navdalo s smrtno grozo.

Koliko hujše so pa šele prave džungelske grozote in najstrašnejša med njimi, to je kačja! Sicer vsaka strupena kača ne napade, a vendar takoj ukolje, če jo po nerodnosti pohodiš ali dregneš. Pri nekaterih izmed njih je smrt skoraj neogibna, če ni pri roki zdravnika. To velja zlasti za indijsko in afriško naočarko (kobro), za ameriško klopotačo in za južnoafriško črno mambo, najstrašnejšo izmed vseh: saj od njenega pika človek v dobre pol ure umre. Mamba tako rada napada, da celo jezdec na konju ni varen pred njo, tem manj ko je dolga dobre tri metre.

F. W. Fitz-Simons, vodja kačjega parka in zavoda za cepivo proti kačjemu piku v Port-Elizabethu v Južni Afriki, je napisal knjigo pod naslovom »Kače«; v njej je popisal vse polno grozotnih in po večini hkratu tudi tragičnih doživljajev z mambo.

Še strašnejša je pa zgodba, ki jo popisuje Herman Wiele v knjigi »Za Hagenbecka po Himalaji in indijskih pragozdih«. V njej popisuje tudi tale doživljaj:

»Nekega dne me je zbudil mrzel dotik na golih prsih. To je mogla biti le kobra. Pet dni prej je nekega kulija ne daleč od tod pičila kača, ko je kosil travo. Čez šest ur je bil mrtev...

Mogoče je to ista kača, kdo ve... Vroče me je izpreletelo in mrzlo hkratu ob tej misli. Edina pot, da se rešim, se mi je zdela ta, da ostanem popolnoma pri miru. Sleherna, še tako neznatna kretnja bi kačo prestrašila, zakaj prav gotovo je bilo na tej postelji že mesece in mesece njeno ležišče; a če se kača-strupenjača prestraši, seka slepo okoli sebe — to sem vedel že iz izkustva...

Da si je izbrala mojo posteljo za ležišče, mi prvi mah še na um ni prišlo. Mislil sem le, da je šla v temni noči na lov na podgane v hiši. Toda minilo je šele par sekund, ko se je splazila z mojih prs in sem jo začutil na gležnjih, kjer se je zvila v klopčič. Ali na tenki odeji ali pod njo, nisem vedel; edino, kar sem lahko upal, je bilo, da bi se kmalu zdanilo. Željno sem upiral oči proti oknu in čakal dneva.

Počasi mi je to nepremično ležanje začelo postajati neznosno. Zgrabila me je objestna želja, da bi se obrnil na drugo stran. Mrzel znoj mi je stopil na čelo. Potlej me je pa spet obšel silen strah in srce mi je začelo divje razbijati. Samemu sebi sem se zazdel velik strahopetec. Kolikokrat sem že gledal smrtni nevarnosti v obraz, zdaj naj me pa premaga strah pred takole golazinjo?

Minevale so minute, strahotno dolge, neskončne minute. V popolnem miru in najgloblji tišini. Misli so švigale z nemansko hitrostjo sem in tja, tisoče možnosti in nemožnosti me je prešinjalo in spet izginilo. Pogumen je mož, ki stopi sovražniku z orožjem nasproti, toda še vse drugače pogumen mora biti človek, ki zmore, da sam samcat v nočni tišini uro za uro nepremično leži, z zavestjo, da pomeni še tako neznatna kretnja neizogibno smrt.

Spet mi je začelo divje utripati srce, žile v senceh so kovale, pljučem je primanjkovalo zraka. Vsi udje so me boleli. Položaj je postajal neznosen. Niti pojma nisem imel, koliko je ura — mogoče je šele polnoč. Izključeno, da bi tako vzdržal šest ur, niti ene ure ne...«

Tedaj se je pa Wiele spomnil, da imajo kače zelo slabo razvit sluh. Začel je vpiti, da bi zbudil kulije, ki so spali v koči komaj petnajst korakov od njegove. In imel je srečo: slišali so ga. Storili so po njegovih navodilih, pograbili odejo s kače in jo zavihteli skozi okno, preden je utegnila pičiti. Bil je rešen!

Kaj beremo in slišimo drugod

Kratke zgodbe in zanimivosti od vsepovsod

Zaljubljenci niso odgovorni

(aL) Pariz, februarja.

Ondan je sodišče v Metzu izreklo razsodbo, ki bi jo bilo vredno razglasiti vsemu svetu: »Zaljubljenci duševno niso popolnoma pri sebi.« Tako je razsodil sodnik, ko je imel revidirati obsodbo nekega dezerterja.

Neki zaljubljenec se je namreč hotel poročiti s svojo izvoljenko. A kakor se že rado zgodi, sta bila njegova starša proti. Iz samega obupa je zato sklenil stopiti v tujsko legijo.

In res je podpisal pogodbo za pet let. Zdaj, ko je bilo že prepozno, se je pa oče omehčal; iz strahu, da mu ne bi sin zares odšel v Afriko, je odnehal in dal svoj blagoslov za poroko.

In fant se je poročil. Kaj mu je bilo zdaj še mar tujske legije! A zato je bilo tujski legiji toliko bolj njega mar: vojaško sodišče ga je obsodilo zaradi dezertacije na pol leta ječe. Zdaj je pa prizivna instanca dezerterja oprostila: zaljubljenci niso odgovorni za to, kaj delajo, je rekel modri sodnik...

Vojne ne bo —

pravi angleška zavarovalnica

(TT) London, marca

Lloyd, najuglednejša zavarovalnica na Angleškem in najbrže na vsem svetu, sprejme vsa mogoča zavarovanja. Lloyd vas zavaruje za vse... celo za padec pri skušnji...

Na podlagi zavarovanj, ki jih je ta zavarovalnica sklenila pretekli mesec za tekoče leto, je določila tele premije:

1:25, da se Velika Britanija ne bo leta 1935 zapletla v vojno (to se pravi: kdor se zavaruje zoper morebitno vojno, bi dobil od zavarovalnice 25krat toliko, kakor je plačal — če bi namreč Anglija stopila v vojno. Drugače pa spravi seveda zavarovalnica njegov denar v žep, in to je čisto v redu);

1:19, da se Francija in Nemčija ne bosta letos spopadli, in

1:10, da sploh ne bo vojne leta 1935.

(»Gringoire«, Pariz)

Lokomotiva obvisela nad vodo

(aL) Newyork, februarja.

O veliki sreči lahko govore potniki floridskega bliskovnega vlaka, to je ekspresa, ki vozi med Newyorkom in Miamijem.

Te dni je vlak ravno hotel z vso hitrostjo zavoziti na most, ki drži čez reko Losahatchee na Floridi; strojevodja je namreč prepozno opazil, da so most vzdignili in dali več ladjam prosto pot. Sicer je z vso silo zavrl, toda bilo je že prepozno: lokomotiva s prvim vagonom je strmoglavila strmo naprej. Na vso srečo pa verige med njo in vagoni niso popustile, in tako je lokomotiva obvisela s prvim vagonom nad vodo. Tudi naslednji vagoni niso skočili s tira. Zato se ni nobenemu potniku nič hudega zgodilo, še prestrašiti se niso prav utegnili, ker se je vse tako hitro odigralo.

Ruski knez — konjar

(aL) London, marca

Nekaj tednov sèm opravlja konjarsko službo v hlevih sira Weigalla nekdanji ruski knez Maksimilijan Melikov, nekoč med najuglednejšimi in najbogatejšimi ruskimi plemiči.

Ondan ga je obiskal poročevalec nekega londonskega dnevnika. Dobil ga je ravno pri pometanju dvorišča. Knez mu je povedal, da je s svojo službo popolnoma zadovoljen, ker ima konje zelo rad. Dejal je, da ima kaj viharno življenje za seboj. Nekaj časa je bil tudi jahalni učitelj v turški konjenici, pozneje pa filmski igralec. V Londonu je spoznal bedo in revščino z najhujše strani. Zato je bil od srca vesel, ko se mu je ponudila prilika, da pride h konjem. Na časnikarjevo vprašanje, ali mu je kaj hudo, kadar se spomni nekdanjega razkošja na Ruskem, je pa odmahnil z roko in samo kratko odgovoril:

»Tega je za zmerom konec!«

Živ zvočni tednik

(TP) Pariz, februarja

Pariška radijska postaja je prejšnji ponedeljek vprizorila nenavadno točko, da so poslušalci kar strmeli, ne vedoč, ali prav slišijo ali ne. Predstavil se jim je namreč neki gospod in povedal, da jim bo podal novice zvočnega tednika. In res je vprizarjal nekaj minut ne samo velezabavno parodijo na siceršnjega napovedovalca postaje, temveč je oponašal tudi vse druge glasove zvočnega tednika. Ko je omenil letalsko revijo, so poslušalci slišali brnenje motorjev in vzklikanje navdušenih gledalcev na letališču, vmes pa ono mrmrajoče pomenkovanje ljudi, ki šele dá takšni akustični sliki pravo plastičnost.

Tisti, ki so to poslušali, so potem ugibali, kako so neki mogli vse te reči prenašati iz radijskega studia. Šele drugo jutro so izvedeli iz časnikov, da jim je napravil to zabavo neki Georges Questiau, časnikar in kupletist. Ta mož zna čudovito oponašati grmenje cele eskadrilje letal, pa butanje valov v skale, tuljenje siren, peket vojaške konjenice in zraven čebljanje ljudi in viharno vzklikanje množic — vse v isti sapi.

Kavalir 1935

(SP) Pariz, februarja

Na pariških Elizejskih poljanah ubira že lep čas neki gospod korake za elegantno in ljubko gospodično.

»Čudovito, mademoiselle, kako ljubek korak imate. Na čisto svojevrsten način postavljate svoje nežne nožice — če vam jaz to rečem, že drži, ker se spoznam v teh rečeh.«

»Prosim vas, pustite me pri miru.«

»Oprostite, za koga me pa imate, gospodična? Ne mislite, da sem zalezovalec deklet! Če sem vas ogovoril, se je to zgodilo zgolj v vašo korist, zakaj utegnil bi vam pomagati... še več... morda sem vam celo neobhodno potreben.«

»...«

»Vaš obraz, gospodična, je lep, skoraj bi rekel, brez napake. In vendar, ali še niste opazili, da imate drobceno grbo na nosu? Za nas, lepotne kirurge, je takšna operacija igrača. In za vas, gospodična, za vas, ki boste prišli iz mojih rok popolni ko Venera — za vas bi to napravil tako rekoč zastonj, zaradi vaših lepih oči.«

»To se pravi?«

»To se pravi, samo za dva tisoč frankov — prav toliko, da pokrijem svoje troške...«

Deklica se je zagnala v beg. Doma je povedala materi, kaj se ji je zgodilo.

»Ko sem bila jaz v tvojih letih,« je vzdihnila stara gospa, »moški še niso tekali za ženskami, da bi jih prosjačili za denar...«

Ta kratka zgodbica je dokaz, da je zavladala kriza v kavalirstvu, ali pa, če hočete, še hujša kriza pri lepotnih kirurgih... (»Jour«)

Sovražnica erarja

(bM) V hlevu nekega poljskega kmeta se prikaže eksekutor. S spretno roko prilepi kravi svoj običajni pečat na njen zadnji del. In glej: krava se obrne, žalostno zamuka — in ni je več. Poginila je.

Od strahu pred eksekutorjem. Tako vsaj trdi kmet. In s tem utemeljuje svojo tožbo proti davčnemu fisku in terja od njega odškodnino, češ da mu je žival poginila zaradi »fiskalne zlorabe«. (»Berliner Tageblatt«)

Neverjetna sreča

(aL) Madrid, februarja

V Alicantu si je hotelo neko dekle vzeti življenje. Vzrok: neuslišana ljubezen. Nesrečna devojka se je vrgla iz tretjega nadstropja na cesto...

Toda med tem ko je padala v globino, je privozil mimo neki avto in namestu da bi bilo dekle priletelo na tlak, je padlo na platneno streho avtomobila in tam obležalo.

Šofer si je zadevo ogledal, zapeljal k najbližnjemu zdravniku, od ondod pa v mestno bolnico. Kot sočuten mož je počakal, kaj bodo rekli zdravniki. In glej, že čez nekaj minut se je deklica prikazala, živa in zdrava: zdravniki niso našli na njej niti najmanjše poškodbe. Vsa zadeva ni trajala dalje kakor četrt ure.

V Alicantu zadnje dni ne govore drugega kakor o tej čudežni rešitvi. In ker imajo ljudje že od nekdaj zlobne jezike, so začeli nekaj namigavati o rešenki in šoferju, o pozabljeni srčni stiski in o novi, srečnejši ljubezni rešenega dekleta...

Plošče — gramofone

izposojamo, zamenjavamo, prodajamo in kupujemo

ELEKTRON d. z. o z.

Ljubljana, Tavčarjeva 3

Preselili

smo se v pasažo

Nebotičnika

Kadar začne republika prince častiti...

(ZP) Pariz, februarja

Odkar se je poročila princesa Marina, je opazil njen bratranec, mlad princ iz rodu nekdanje grške dinastije, da se mu začenjajo francoske oblasti na moč vljudno klanjati in mu posvečajo že kar preveliko pozornost — tolikšno, kakor je še nikdar ni bil deležen, čeprav živi že od rojstva v Parizu.

Zadnjič se je pripeljal v družbi nekega španskega princa z letalom iz Londona. In kdo popiše njegovo presenečenje, ko ga na letališču v Bourgetu pozdravi zastopnik letalskega ministra!

Ves v zadregi zajeclja par besed v zahvalo. A ni se še prav opomogel od tega, ko zagleda dva policijska nadzornika, kako prihajata naravnost k njemu in njegovemu tovarišu.

»Ali želita njuni visokosti, da pošljemo posebno stražo za vajini vzvišeni osebi?«

Njuni visokosti sta hoteli bušiti v smeh, vendar sta se premagali in ponudbo hvaležno odklonili.

»Preveč bi zlorabljala vašo ljubeznivost, če bi sprejela toli prijazno ponudbo. Vzlic temu ne pozabita sporočiti gospodu prefektu, da se mu od srca zahvaljujeva za njegovo pozornost.«

Policijska nadzornika sta se namuznila; njuni visokosti, sta si dejala na tihem, imata najbrže taka pota, da ne marata prič.

Toda ko sta odšla, se je grški princ obrnil k svojemu španskemu tovarišu:

»Saj ne bi nič rekel, a da bi morali ubogi sleduhi že o petih vstajati in paziti name, ko grem ob šestih v tovarno na delo — ne, to pa vendar ne gre!« (»Jour«)

Sv. Birokracij, ki ubija

(ŠP) Pariz, marca

V kopališče v ulici la Roquette je prišla mlada dama. Ko je čez eno uro ni bilo na izpregled, je dala lastnica kopališča s silo odpreti njeno kabino. Kopalka je ležala nezavestna v kadi.

Lastnica je poklicala policijo in telefonirala po zdravnika. Takrat je slučajno prišel mimo neki zdravnik in ji ponudil svojo pomoč.

»Prav žal,« je odgovorila gospa. »Ne smem... Priti mora uradni zdravnik.«

In med tem ko je policija čakala križem rok, ne da bi mogla nesrečnici pomagati, jo je po dolgem času primahal uradni zdravnik. Toda bilo je prepozno: mlada dama je bila že mrtva.

Morda bi jo bil prvi zdravnik lahko še rešil. Toda paragraf je prvo, potem dolgo nič, potlej šele vse drugo, tudi življenje in smrt...

Preprečena poroka

(aL) Varšava, marca

Lepa reč se je zgodila pri neki poroki v Lodzu. Ženin in nevesta sta ravno pokleknila, duhovnik je vzdignil roko za blagoslov — tedaj pa plane v cerkev neka mlada ženska z otrokom v naročju. Meni nič tebi nič odrine nevesto od moža, ji strga tenčico z obraza in si jo sama obesi v lase. Potlej pa poklekne zraven okamenelega ženina.

Župniku se je stvar zdela že malo preneumna, tedaj mu je pa mlada mati v nekaj besedah pojasnila, da ima otroka z možem, ki je pravkar hotel drugo vzeti za ženo. Zato naj župnik njo poroči z njenim nekdanjim ljubimcem, ki jo je tako grdo pustil na cedilu, ne pa ono drugo.

To se sicer ni zgodilo, a tudi prvotno nameravane poroke ni bilo. V cerkev je namreč prišel stražnik in spravil mučno zadevo na zapisnik.

Banka Baruch

11, Rue Auber, PARIS (9e)

Odpremlja denar v Jugoslavijo najhitreje in po najboljšem dnevnem kurzu. — Vrši vse bančne posle najkulantneje. — Poštni uradi v Belgiji, Franciji, Holandiji in Luksemburgu sprejemajo plačila na naše čekovne račune: Belgija: št. 3064-64, Bruxelles; Holandija: št. 1458-66, Ded. Dienst; Francija št. 1117-94, Paris; Luxemburg: št. 5967, Luxemburg.

Na zahtevo pošljemo brezplačno naše čekovne nakaznice

Pijte zdravje!
Pijte „Kathreiner Kneipp"!

Tako ga je spraskala, da je umrl

(TL) Budimpešta, februarja

V Pečuju je nekega mizarja pretepla njegova žena, ker je prišel pozno ponoči pijan domov. Obdelala ga je z rokami in nogami. Mož je bil pa tako pijan, da je koj legel spat, ne meneč se za to, da mu je žena strašno razpraskala obraz.

Drugi dan mu je pa razpraskano lice tako oteklo, da je moral k zdravniku. A bilo je že prepozno. Dva dni nato je nesrečni mizar umrl za posledicami zastrupitve krvi; zastrupili so ga pa umazani ženini nohti.

Odrezal ji je nos in ušesa

(TL) Budimpešta, februarja

Te dni pride pred sodišče v Debrecznu afera kmeta Sandorja Eleryja. Obtožen je, da je nečloveško iznakazil svojo ženo.

Sandor Elery se je šele pred pol leta poročil z najlepšim dekletom daleč naokrog. Čeprav menda ni imel povoda, je bil na svojo ženo neznansko ljubosumen. Nekega dne, bilo je pred kakima dvema mesecema, torej po komaj štirih mesecih zakona, je svojo ženo privezal na stol in ji odrezal nos in ušesa — samo zato, da je noben moški ne bo hotel več pogledati.

Proč praznoverje!

(aL) Filadelfija, februarja.

Tu so slavili kaj originalno poroko. Ženin in nevesta, oba zagrizena sovražnika praznoverja, sta sklenila, da bosta na ženitovanjski pojedini na kar najvidnejši način pokazala svoje prepričanje. In kaj sta storila?

Povabila sta toliko gostov, da jih je bilo skupaj z njima ravno trinajst, pribor sta dala servirati počez, nevesta je imela črn pajčolan in preden so prišli v obednico, se je moral vsak gost splaziti skozi dve prekrižani lestvi.

Ves čas ženitovanjske slavnosti so gorele tri svetiljke in z vsako vžigalico so prižgali tri cigarete. Kaj hočete še več?

Najlepša črnska maska

(TL) Newyork, februarja

Na neki tukajšnji maskaradi je dobil prvo nagrado za najlepšo črnsko masko neki orjaški črnec. Razsodišče mu jo je prisodilo šele tedaj, ko se je z vodo in milom prepričalo, da se da njegova črna barva izprati z obraza.

Pri zabavi, ki se je nato razvila, se je pa plesalcem čudno zdelo, da se nagrajenec tako nepresiljeno »zamorsko« obnaša. Prijeli so ga in mož je priznal, da je pravi črnec; svojo črno kožo si je bil namazal še s črno barvo, da bi mislili, da je maskiran.

Toda v Ameriki se črncem ne kaže šaliti in vleči belce za nos. Tudi našemu nagrajencu se je otepalo. S psovkami in bunkami so ga nagnali iz dvorane... ker je imel smolo, da je bil preveč pristen...

Opica bombardira

gasilce z jabolki

(GL) Bruselj, februarja.

V Bruslju je te dni ušla neka udomačena opica in jo mahnila v trgovino nekega trgovca s sadjem. Tam se je menda ustrašila zbranih ljudi, ali jo je pa kaj drugega pičilo, kdo ve: pognala se je na pult in splezala čisto gor pod strop.

Nič ni pomagalo, z ničimer je niso mogli priklicati. Zato so se obrnili na gasilce po pomoč. Toda ko so prišli s šlemi, sekirami in lestvijo, jih je sprejela prava toča jabolk in orehov, ki jih je z njimi bombardirala razkačena žival. Enega gasilca je opica tako dobro zadela, da je padel z lestve. Nič ni pomagalo, morali so rabiti vodo; šele močan curek je bojevito žival prisilil, da se je vdala.

Ob petkih in svetkih

lahko pripraviš »Jajnine«. Primerne so k vsaki omaki. Pripraviti se dajo s seseklianimi ostanki pečenke, klobase, s solato, fižolom, ali kot vloga v postno in mesno juho. »Jajnine« požlahtijo vsako jed.

Nič ni popolno na svetu, kar je ustvarjeno od človeške roke. Izmed pralnih sredstev pa se popolnosti najbolj približujejo **Zlatorogovi izdelki: Zlatorog-ovo milo, Zlatorog-ovo terpentinovo milo** in **Zlatorog-ove luske.** Njihova čistilna moč in izdatnost je splošno znana. Dobrota **Zlatorog-ovega mila** je prišla že kar v pregovor, ki pravi: »Le **Zlatorog milo** da belo perilo!« Naše na čistočo vajene gospodinje ga rade kupujejo. Tako je prav! Priporočamo ga tudi mi.

Če si da moški kodrati lase

(SI) Dunaj, februarja

Gospod Oton S. je imel lepo navado, da si je dal vsak teden nakodrati svoje obilne plave lase. Toda nekega dne se mu je zgodilo, da so ga morali z opeklinami na glavi in na rokah jadrno odpeljati v bolnico. Tam je ostal celih štirinajst dni. In zdaj se je moral brivec zagovarjati zaradi ogražanja življenja.

Toženec je izpovedal, da ni sam stregel aparatu. Vrhu tega, je dejal, dobi vsak gost med električnim sušenjem v roke stikalo, da lahko tok odklopi, kadar postane zrak prevroč. Gospod S. je pa bral časnik in je pozabil o pravem času zavrteti električni gumb.

Sodnik je nato poklical kot pričo Otona S. Nesrečnež ima na eni strani glave prav lepe skodrane plave lase, na drugi strani pa dokaj veliko plešo. O svoji nesreči je takole izpovedal:

»Čisto nepričakovano sem zagledal, kako je šinil plamen, hkratu sem pa začutil pekočo bolečino na glavi. Instinktivno sem si segel v lase, da plamen pogasim, pri tem sem si pa še roke opekel. Zdaj sem za vse življenje znakažen. V mojih laseh so bili gorljivi glavniki, v rokah pa nisem imel nikakega stikala, kakor trdi brivec. Ko so me izpustili iz bolnice, sem moral še cele tri mesece hoditi k zdravniku. Zato hočem imeti tri tisoč šilingov odškodnine.«

Pa je siromak ne bo dobil. Zakaj obtoženec je dokazal, da njega res ne zadene krivda, ker mu ni sam stregel in ker je to nesrečo pripisati zgolj nesrečnemu naključju. Izvedenec, neki inženjer, je namreč utemeljil nesrečo s tem, da se je od električnega sušilnega aparata odtrgala žareča žica in zanetila lase.

Na Kitajskem imajo berači kralja

(JE) Šangaj, konec februarja

Na Kitajskem se je nedavno 50 tisoč beračev uprlo svojemu »kralju«. Ta kralj je najbogatejši človek v Šangaju, saj mu morajo vsi berači Vzhodne Kitajske redno plačevati »davek«. Po prastarih kitajskih šegah morajo imeti berači svojega »vodjo« in mu plačevati del nabrane miloščine. Upor je nastal zaradi tega, ker je »kralj beračev« kar na lepem zvišal beraški davek.

Kraljevska garda je z orožjem branila svojega gospodarja in ubila deset uporniških voditeljev. Policija se v ta beraški spor ni hotela vmešavati.

Berači so zdaj seveda še bolj divji in so sklenili, da ne bodo plačevali kralju niti beliča več.

Na poročnem potovanju

Napisal Valentino Gavi

Nihče ni spremil mladega para na postajo. Razstanek, objemanje, poljubi in lepe želje — vse to so že doma opravili. Terenzio je namreč že prej pri vsaki priliki dejal Giacomini: »Kadar pojdeva na poročno potovanje, ne maram videti na postaji ne prijateljev ne sorodnikov. Ogniti se morava vsega, kar bi naju že na prvi pogled izdalo, da sva mlada poročenca. Drugače te gledajo tako čudno, da moraš priti v zadrego. Nastopala bova tako, kakor bi bila že dolgo vajena skupnega življenja.«

Giacomina je iz vsega srca privolila. Naposled je napočil toli zaželeni dan.

V avtu se je Giacomina tesno prižela k svojemu možu, kakor bi jo bilo strah, da ga ne izgubi. On jo je pobožal, izgovoril si je pa, da mora biti v vlaku take nežnosti konec.

V vagonu sta sedla drug zraven drugega.

Njima nasproti se je vsedel eleganten mož, najbrže Američan, zraven njega pa precej debelušasta gospa in dva trgovska potnika. Toda čeprav nista Terenzio in Giacomina niti pogledala drug drugega, ne zinila besedice, so ju vendar vsi štirje ves čas opazovali z neprikrito radovednostjo.

Da bi se zdel čisto ravnodušen, je Terenzio potegnil iz žepa časopis in začel brati. Prav tako malomarno je mlada žena gledala skozi okno in opazovala mimo hitečo pokrajino. Toda vzlic temu sta oba čutila, da se neprestano upirajo vanju oči štirih sopotnikov.

Vlak je zdaj vozil ob ligurskem obrežju. Mrzlo je bril sveži zrak skozi odprto okno in Giacomino je mrazilo, ker je imela na sebi le lahno svilnato obleko. Raztreseno se je stisnila k Terenziu, da se ogreje, toda on se je odmeknil od nje in ji dal tako razumeti, da njeno vedenje ni v skladu z njunim dogovorom.

Tedaj je rekla svojemu možu:

»Ali ne bi bil tako dober, prosim, in bi zaprl okno? Zebe me.«

Sopotniki so se obrnili k njej in so jo pogledali, kakor da ne bi bila rekla docela vsakdanjih besed. Potlej so pogledali še njega, toda on je iz strahu, da se ne izda, nestrpno in živčno obsedel, ne da bi bil kaj odgovoril, ne da bi bil okno zaprl.

Tedaj je uslužno vstal tuji gospod in potegnil okno kvišku. Ona je zardela, ne vedoč, kaj naj stori od zadrege. Tako se je moral Terenzio namestu nje zahvaliti Američanu. Potlej je pa stopil na hodnik in pomignil Giacomini, naj pride za njim. Ko je bila zunaj, je srdito dejal:

»Človek bi mislil, da hočeš vsemu svetu razglasiti, da sva na ženitovanjskem potovanju. Zakaj govoriš tako nežno z menoj, če me prosiš tako vsakdanje reči? Zakaj se nisi zahvalila temu gospodu, kakor da bi imela povoda bati se smešnega ljubosumja z moje strani? Saj menda vendar nisva malomeščana z dežele, da bi se nama moralo vse na obrazu brati . . .«

Giacomino so njegovi očitki malce užalili, vzlic temu je pa ljubeznivo odgovorila:

»Ne zameri mi moje nespretnosti. Obljubim ti, da ves čas, kar bova še na potovanju, ne boš imel vzroka pritoževati se nad menoj. Obnašala se bom tako, da bodo vsi mislili, da sva že najmanj deset let poročena.«

»Tako je prav!« je pritrdil Terenzio, ne da bi bil čutil skriti porog v njenih besedah. Vrnila sta se vsak na svoj prostor.

Tujec je ni niti trenutek izpustil iz oči. Zato je pri priči opazil, da sta se bila malo sporekla.

Zadosten razlog, da je mislil, da bi kazalo mlado in zalo ženico tolažiti. To je storil na svoj način; dvoril ji je, kakor je pač šlo v tako polnem oddelku.

Giacomina je kmalu opazila ognjevite poglede, ki jih ji je pošiljal prijazni gospod. Čeprav se je z nasmehom obrnila proč, tujec vendarle ni opustil svojega občudovanja.

Terenzio se je bil spet zatopil v branje in se je delal, kakor da mu ni ničesar mar. Ona je gledala neprestano skozi okno, dokler se ni utrudila; tedaj se je pa začela jeziti nad nebrižnostjo svojega mladega moža. Zato se je sklenila maščevati in je svojega soseda pogledala več ko prijazno.

Ta igra je trajala že nekaj časa, ko je Terenzio na neki postaji nenadoma planil pokoncu, pograbil kovčege in hripavo rekel Giacomini:

»Tu bova izstopila!«

Zaman mu je skušala dopovedati, da še dolgo nista na koncu svoje vožnje. On je bil med tem že odprl vratca vagona, skočil na tla in potegnil Giacomino dol. Potlej se pa ni več menil zanjo. S takšno naglico, da mu je komaj sledila, je hitel proti izhodu.

Na trgu pred postajo sta kmalu odkrila prijazno gostilno. Stopila sta noter. Gostilničar ju je sprejel z ljubeznivim nasmeškom in z globokim priklonom.

»Eno sobo! Ali lahko dobiva eno sobo?« je razburjeno vprašal Terenzio.

Hotelsko osebje se je bilo med tem zbralo okoli njiju in ju opazovalo kakor svetovno čudo.

Ravnatelj se je obrnil h Giacomini. Mlada žena ni mogla odtrgati oči s tal, tako mučno ji je bilo.

»Lepo sobo imam z balkonom — pravo gnezdece za mlad zakonski par.«

Vsi navzočni so se nasmehnili pri teh besedah, kakor bi ju bile povabile na gostijo. Terenzio je pa odgovoril:

»Potrebujem samo udobno in zračno sobo.«

Nosač je vzel prtljago in odšel z njo. Komaj sta bila sama v svoji sobi, je Terenzio dvakrat zaklenil vrata, se ustopil pred Giacomino in srdito zavpil, divje mahaje z rokami po zraku:

»Te bo že še minil smeh! Ali se mar upaš tajiti, da si koketirala z onim nesramnim človekom, ki ti je sedel nasproti?«

Krotko in prijazno je odgovorila:

»Ljubi Terenzio! To pot nisem ničesar storila, kar bi nasprotovalo najinemu dogovoru. Ti pa . . .«

»Prosim, nikakih čenč! Zakaj si to napravila?«

»Saj si sam zahteval, naj se tako obnašam, da živ krst ne bo ugenil, da sva na poročnem potovanju in da se imava rada. Hotela sva ljudem natvesti, da sva že dolgo poročena. Zato je bilo moje vedenje popolnoma v skladu z najinim dogovorom, ti si pa padel iz vloge. Zakaj ravnodušen soprog pač nikoli ne bi bil pri branju časopisa opazil, da njegova žena koketira, še manj bi jo bil pa zaradi tega potegnil iz vlaka in ji napravil teater.«

Govorila je z vdano porogljivostjo in Terenzio je čutil, da je pravkar dobil od svoje modre ženice prvi nauk. Priznal se je premaganega in ko sta se v znak sprave poljubila, sta ugotovila, da je soba, ki so jima jo dali, res ljubko gnezdece za mlad zakonski par.

Drugi dan pred odhodom je dejal mladi zakonec: »Ne pozabi: zdaj se morava tako obnašati, da bodo vsi ljudje pri priči vedeli, da sva na poročnem potovanju!«

Izbrala sta si oddelek, kjer je sedel le neki starejši gospod, in še ta je bil zatopljen v branje.

Giacomina je pogledala Terenzia, potlej je pa tiho in zaljubljeno menila: »Kaj naj pa zdaj storiva po najinem novem dogovoru, da bo razumel in naju pustil pri miru?«

Terenzio jo je ljubeče pogledal, potlej jo je pa iznenada prižel k sebi in ji pritisnil dolg poljub na ustnice.

Starejši gospod je hitro pogledal izza časnika in se nasmehnil. Potlej se je pa obrnil stran. Razumel je. (HI)

V 24 URAH

barva, plisira in kemično čisti obleke, klobuke itd. Škrobi in svetlolika srajce, ovratnike, zapestnice itd. Pere, suši, monga in lika domače perilo. Parno čisti posteljno perje in puh

tovarna JOS. REICH
LJUBLJANA

Drugi obraz

Napisal E. van Lidth de Jeude

»Pa vi, gospod Bertens,« je vprašala ena izmed dam, »ali še nikdar niste doživeli, da bi se sanje izkazale kot prerokbe?«

Sedeli so v parku in pili čaj. Počasi je legal mrak na zemljo in po svoje pripomogel, da so začele dame prihajati v prijetno zonasto razpoloženje.

Pim Bertens je trenutek pomislil in si z roko zasenčil oči, kakor človek, ki si skuša priklicati privid. Dame so zadržale dih; vedele so, da ima Bertens dosti strahotnih zgodb na zalogi. Še poslednjič se je razgledal okoli sebe, potem je pa začel:

»Sanje? Ne, toda doživel sem nekaj podobnega, čeprav je šlo takrat bolj za nekakšno sanjanje z odprtimi očmi o belem dnevu. Angleži govore o second-sightu, to je drugem obrazu, kadar kaj vidijo, česar ni in o čemer se potem pokaže, da se je res tisti trenutek natanko tako odigralo . . . bogve kje na širnem svetu. Nekateri ljudje v to verujejo; jaz sam vem samo to, kaj je doživel neki Anglež.

Takrat sem bil po kupčijah v Sydneyu, prestolnici Novega Južnega Walesa. Oni mladi Anglež je bil tamkaj v službi v neki pisarni. Ime mu je bilo John Davis, star je bil osem in dvajset let in šele leto dni poročen s čudovito lepo Avstralko. V Grace je bil kar blazno zaljubljen; tako je bilo namreč njegovi ženi ime. Meni se je zdela nekam preveč lepa. Bila je nekakšna srednja reč med dragoceno lutko in ameriško filmsko zvezdo, in kadarkoli sem jo videl, me je vselej obšel strah, da se ne bi nekaj v njej potrlo. John Davis je bil od srca dober dečko in je zmeraj mislil na svojo ženo: na poti v pisarno, pri delu in ko se je vračal v predmestje; tam sta namreč on in Grace imela ljubko hišico.

Nekega jutra je moral iti po opravkih. Ko je hitel po živahni aveniji, je bil nehote priča grozne nesreče. V neko mlado damo se je zaletel avto in jo podrl na tla, da je obležala vsa krvava in brez zavesti. Ponesrečenka je bila mlada in plavolasa, prav tako kakor njegova Grace. John Davis je bil čisto zbegan. Venomer mu je bilo v mislih, kakor da bi bil tudi Grace v predmestju podrl neki avto in jo povozil do smrti. Kako lahko se kaj takega pripeti! Šla je pač kakor običajno nakupovat in ni pazila, ko je krenila čez cesto.

Zableščalo mu je pred očmi. Nič več ni imel moči, da bi opravil svojo reč, in se je opotekel nazaj v pisarno. Čedalje bolj ga je preganjala misel na nesrečo, katere žrtve naj bi bila njegova Grace; venomer jo je videl vso bledo in krvavo, kako leži na robu pločnika. Tako strašno ga je obhajala ta misel, da ga ni več strpelo — moral je proč, moral iz pisarne in z vso naglico domov, da vidi, kaj je . . .«

»In?« so vprašale dame skoraj v en glas in se še tesneje zgrnile okoli Pima Bertensa, da jim ne bi ušla niti besedica te napete istorije.

»Nu,« je mirno povzel Pim, »John Davis se je torej odpeljal domov. In ker se mu je tako hudo mudilo, si je najel avto. Obljubil je šoferju posebno veliko napitnino, če bo hitro vozil, in šofer je moral res poditi kakor iz uma. Zdaj vidite, kako nelogičen zna biti človek v takšnem primeru. Johna Davisa je bila avtomobilska nesreča, ki ji je bil priča, strahovito pretresla, in vendar je obljubil šoferju še posebno napitnino, če bo prav hitro vozil — kako lahko bi se bila iz tega rodila nova nesreča!«

»A kaj je bilo z ženo? Kaj je bilo z Grace?« so vprašale dame, napete do skrajnosti.

»Z Grace?« je počasi ponovil Pim Bertens. »Ah, res. Nu, Grace je sedela lepo v svoji sobi, ko je John prišel domov.«

»V svoji sobi? Kaj se pa to pravi? V kakšni zvezi je potem ta istorija z ‚drugim obrazom'?«

»Saj to je tisto!« je zamišljeno odgovoril Bertens. »Grace je sedela v sobi, cela in zdrava, a ne sama. Pozabil sem povedati, da je John imel dobrega prijatelja, ime mu je bilo Jim Flinn. In ko se je John tako nepričakovano vrnil domov, je Grace sedela v sobi, z roko v roko z Jimom, in obema je bilo videti, kakor bi si bila pravkar povedala zelo vesele reči.« (ČI)

Križanka številka 8

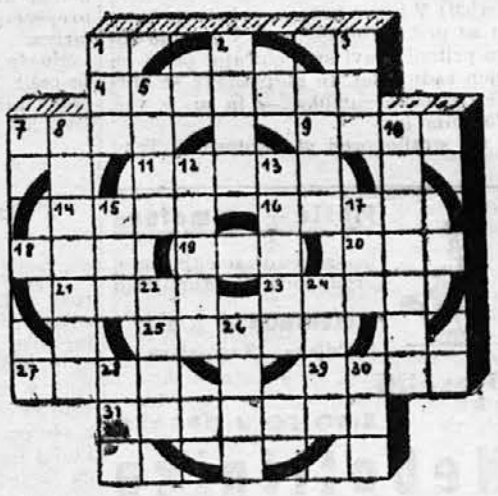

Vodoravno: 4. gora v Jugoslaviji, 7. lunina premena, 9. zemljepisni pojem, 11. zrakoplov, ki se je ponesrečil, 14. bivša cigareta, 16. redni dohodki (2. sklon množ.), 18. barva, 19. število, 20. japonski denar, 21. vrednost, 23. barva, 25. borilnica, 27. osebni zaimek, 29. mesto v Slavoniji, 31. mesto v Sloveniji.

Navpično: 1. lopa, 2. pripadnik evropske narodnosti, 3. rimski pozdrav, 5. barva, 6. severno moško krstno ime, 8. udeleženec moskovskega šahovskega turnirja, 10. vprašalni zaimek, 12. prehlad, 13. ozvezdje, 15. isto kakor 3. navpično, 17. osebni zaimek, 22. osebni zaimek, 24. kvartaška barva, 26. moško ime, 28. ima vsaka reč, 30. meri čas.

REŠITEV KRIŽANKE ŠT. 7

Vodoravno, po vrsti: skalp, vozar, ih, ne, solnograd, oko, d, ave, l. poraz, k, our, t, vol, njegovima, jm, rt, komaj, atene.

Kjer diši, smrdi. Montaigne.

Najbogatejši Rus

(aT) Najbogatejši Rus vseh časov je bil pač Šeremetijev iz srede preteklega stoletja. Pravili so, da je ni bilo gubernije, kjer ne bi bil imel posestva. Njegovo ime je bilo na Ruskem zelo popularno; če kdo ni maral plačati kakšnega dolga, je izrazil s prislovičnimi besedami:

»Piši Šeremetijevu na račun!«

Ko je bogatin sprejel v Kursku carja Nikolaja I., mu je dal na razpolago sobane, ki jih je poprej oblepil s samimi bankovci. Po carjevem odhodu je pa hišo z bankovci vred sežgal, hoteč pokazati, kako lahko ta denar pogreša.

Obisk v Zagrebu

Prejšnjo soboto sem bil v Zagrebu. Šel sem gledat, kako tam žive in kaj počno. Že na postaji sem srečal znanca.

— Hej! sem vzkliknil. Pozdravljen!

— Oho! se je zasmejal. Od kod pa ti?

— Iz bele Ljubljane!

— Iz bele... Glas mu je zastal v grlu.

— Da, iz bele Ljubljane v Zagreb.

— Ne zameri, me tedaj zavrne, toda do danes sem samo o Zagrebu vedel, da je bel.

— Jaz pa samo o Ljubljani.

Prisrčno sva si stisnila roko. Zame je Ljubljana ostala bela, za njega pa Zagreb. Tolažba naj nam bo, da nismo ne Slovenci ne Hrvati s tem ničesar izgubili ne pridobili.

*

Na ulicah nisem slišal besedice slovenski, čeprav trde, da je v Zagrebu okoli 18.000 »Kranjcev«. Zato pa toliko več po gostilnah. Ker je bila sobota, sem zavil v najimenitnejšo zagrebško gostilno, kjer sem vedel, da bom našel prijatelje. To je »Lovski rog«, ali kakor mu Zagrebčani hrvatski tako lepo rečejo, »Jägerhorn«. Lahko si mislite, kako veselo smo se pozdravili:

— Živio, Viator!

— Živio! Pozdravljen!

Kajpada smo na rovaš nepričakovanega srečanja pri priči eksali.

V »Lovskem rogu« je svirala ciganska godba. Žalostne, vesele, strastne in drugačne. Okoli polnoči so se godbeniki pokrili s posebnimi pustnimi klobuki, si prilepili brke, nateknili nosove itd., eden izmed njih je pa začel vsako novo reč oznanjati s staro avtomobilsko trobo. Jaz sem ga zato krstil za »moža z avtomobilsko trobo«, prav tako kakor je tudi gospod Kästner nekega dečka v svoji povesti »Emil in detektivi« krstil za »fantka s trobo«.

Ali poznate tega fantka? Nu, to je tisti, ki je zmerom trobil, kadar je bil dobre volje in kadar je svojo četo klical skup, tisti ki je trobil, ko so Emil in njegovi detektivi lovili tatu, ki je Emilu ukradel denar njegove babice. Vražji je bil ta »deček s trobo«. A tudi naš »mož s trobo« ni bil od muh.

Po polnoči je razpoloženje doseglo svoj višek. Takrat je prišel k »Jägerhornu« naš slovenski Tauber, pevec vseh naših pevcev, Mario Šimenc. Prisedel je k znani mu družbi. Toda dolgo ga ni strpelo na mestu. Nedaleč od njegove mize ga je vabila s svojim zapeljivim glasom in z mamečimi očmi nimfa v črni toaleti. Vitka in manjša od njega, pa sladka ko bonbon.

Vse kaže, da so bili njeni mameči pogledi res na moč zapeljivi, zakaj iznenada je Mario vstal, vzel kozarec v roko in odromal k njeni mizi. Prekrižala sta roke, zvrnila kozarca, nato sta se pa poljubila. Občinstvo je zastrmelo, jaz sem požrl slino, potem je pa udaril viharen plosk. »Mož s trobo« si ni mogel kaj, da ne bi zatrobil. Vnovič plosk in navdušenje, vnovič je zatrobil mož s trobo in dvorano je pretresel vzklik:

— Bravo, Mario! Bra-vo!

Razpoloženje je bilo na moč imenitno, samo kapelnik je bil revež. Neki gospod v naši družbi je hotel na vsak način peti ob spremljavi orkestra. Kadar je bila pevska družba pri volji, se je godba kujala, ko se je godba pripravila, je pa pevskemu zboru pošla volja do petja. Škoda. Hoteli smo zapeti ono slavnoznano pesem:

»Mi Slovenci vinca ne prodamo,
ker ga sami dobro piti znamo!«

S to pesmijo se torej nismo kaj uveljavili. Malo bolje je šlo z drugo:

»Prva je kuhar'ca,
druga je kelnar'ca,
tretja je ljubica
moj'ga srca.«

Toda pri tej pesmi so Zagrebčani pomagali. Njim gre tudi levji delež za veličastni uspeh in aplavz na polju uveljavitve slovenske pesmi v Zagrebu. Najlepša jim hvala!

Ta veliki uspeh je potrdil tudi »mož s trobo«. V znak odobravanja je v imenu godbe nekajkrat zatrobil: »Tu—tuu—tutu—tuuu...«

*

Po dolgem premoru je godba zasvirala valček. Očarljiv valček. Tudi naš Tauber si ni mogel kaj, da ne bi malo zaplesal. Med mizami je bilo sicer malo na tesno, a kaj bi tisto! Prislonil si je svojo ljubko plesalko k sebi, si izposodil pri gospodu kapelniku pustni klobuček, ga poveznil postrani na glavo in...

Bilo je sladko, pa mukatrpno hkratu. Večkrat je moral seči v žep po robec in si obrisati kaplje znoja s čela.

Prav pozne ure so bile že, ko se pijo bratovščine in padajo steklenice po tleh in kozarci in se vino cedi po mizah.

Zagrebčani so se še zmerom uveljavljali s pesmijo:

»Još ni jeden Zagorec
nije prodal vina,
već mu ga je popila
njegova družina.«

Res da so nekateri hoteli nelojalno konkurirati s pesmijo:

»Mi Slovenci vinca ne prodamo...«

toda resnici na ljubo moram povedati, da je konkurenca žalostno propadla.

Sploh je bilo razpoloženje imenitno. Na vrsto so prišle zdaj najpristnejše domače pesmi, kakor: »Wien, Wien, du Stadt der Liebe...«, potem »Trink, trink, Brüderlein, trink...«, in naposled »In Salzkammergut, da kann man gut...« itd.

Res imenitno je bilo tisti večer pri »Jägerhornu«. Le škoda, da je tako hitro minil.

Viator.

2. nadaljevanje

Ni mu odgovorila. Kadar je govoril s toli brezhibno vljudnostjo, ji je bilo vselej, kakor bi se v njej skrivala neka sovražnost.

Deklica je bila zelo nezadovoljna sama s seboj. Jezilo jo je, da se je morala danes že v drugo zateči za pomoč k svojemu šoferju, nič manj je pa ni grizlo, da ni znala vsiljivega neotesanca zavrniti, kakor se spodobi. Ta dogodek jo je postavil v ponižujoče razmerje do mladega Rusa, ker ga je zdaj morala gledati za isto mizo. Zato si je ubijala glavo, kako bi zamenjala vlogi. Tedaj jo je prešinila dobra misel.

Ko je Jean plačal račun in sta odhajala iz kavarne, je zavihala nos in zlobno pripomnila, da so jo lahko slišali vsi okoli nje:

»Kakšna beznica! Prvič in poslednjič, da sem stopila v tak zakoten lokal.«

»Beznica? Nu, potem pa tvori ravno lep par s hišo, kjer sva bila malo poprej,« je malomarno odgovoril šofer.

In ne da bi bil mladi milijonarki pomagal v voz, je zavzel svoj prostor za krmilom.

VI

Drugo jutro je moral Jean dolgo čakati zapovedi.

Takoj pri prihodu je prišla Suzanina sobarica Marinka in mu povedala:

»Gospodična vam sporoča, da ne ve, kdaj se danes odpelje.«

Tako je moral šofer čakati, kdaj se bo mladi gospodični zljubilo.

Kakor vselej, kadar ni imel drugega dela, je vzel iz žepa neko znanstveno knjigo, ki jo je zmerom nosil s seboj, in se zatopil v branje.

Proti enajstim je vnovič prišla Marinka. Novi šofer je bil močno po njenem okusu, zato bi bila rada nase obrnila njegovo pozornost.

»Zmerom v knjigah! To vendar ne gre, če je človek tako mlad!«

»Nimam drugega dela,« je odvrnil, kakor da bi se hotel opravičiti.

»Da, vem, gospodična vas pusti, da jo čakate.«

Nagnila se je k njemu in mu nekam skrivnostno dejala:

»Zdi se mi, da ji danes nisem dosti dobra, da bi vam sporočila njene zapovedi.«

In ker je molčal, ne vedoč, kaj hoče reči, je smeje se dodala:

»Sama bi hotela biti z vami: na pošto me pošilja, vam naj pa sporočim, da pridite k njej.«

»Da pridem k njej?«

»Da, tako je rekla.«

Zaprl je knjigo in jo brez naglice spravil v žep. Sobarica se je zasmejala na glas:

»Nikarite se no delati, kakor da vam nič ne bi bilo do tega, gospod šofer. Kaj pa mislite, kdo je neki naša gospodična? Marsikdo bi si vseh deset obliznil, če bi dobil takšno vabilo. Koliko jih je vanjo zaljubljenih — če bi vam jih hotela naštevati, ne bi bila nikoli pri koncu.«

»Že mogoče!« je dejal naposled, da sploh nekaj reče.

»No, no! Kaj mislite, da bo imela malo milijonov?«

Šofer je vzdignil obrvi.

»Pa nič ne veste, kdo med temi lovci za milijoni je našel milost v njenih očeh?«

Sobarica je skomignila z rameni.

»Takega menda še ni. Ko ji je bilo šestnajst ali osemnajst let, je ljubimkala z najmanj sto mladimi gospodki. Toda dalje ni prišlo, preveč je bila nepristopna. Zdaj je v letih, ko se dekleta može, pa nikogar ne mara.«

»Najbrže zato, ker je tisti pravi, ki ga ljubi, ne zasnubi?«

»Tudi mogoče! Samo priznala vam ne bo... A če bi že kdo mogel to vedeti, ste to prav gotovo vi.«

»Jaz? Zakaj ravno jaz?«

»Ker jo spremljate na vseh njenih potih.«

»Dajte no, saj ostanem zmerom pred vrati in jo moram počakati. Kako naj potem vem?«

»Nikar se ne delajte tako nerodnega! Če res nočete videti, ste pač slepi.«

»Ali pa še premlad rovinec v hiši, da bi mogel kaj opaziti.«

»Da, tudi to je mogoče, da vam še prav ne zaupa. Zdaj moram pa res odhiteti, saj že četrt ure kletava. Veste, miss Pašteta je zelo huda, če mora čakati.«

»Zakaj jo pa tako imenujete?«

»Kaj mar ne veste?« se je razposajeno zasmejala. »Nu, oče Kreuger je vendar njega dni izdeloval konzerve...«

»In?«

»Še zmerom ne razumete? Ste pa res počasni, gospod Trdoglavski! Nu, očetu pravimo mister Fižol, materi gospa Grahovka in mladi miss Pašteta — vse to skupdá pa Kreugerjeve. Zdaj menda razumete?«

»Aha!«

»Časih ste mi nekam trdi, kar se možganov tiče. Pa brez zamere, lepi plavolasec! Zdaj moram pa res iti! Če pojdete kdaj v kino, mislite malo na mene, da pojdeva skup.«

Zamišljeno je gledal za njo, ko mu je poskočno odhitela izpred oči. In sam pri sebi, si je dejal, da ni praška služinčad nič manj nespoštljiva do svojih gospodarjev kakor petrograjska.

»Mister Fižol... gospa Grahovka... miss Pašteta...«

Kolikšna ironija v teh treh vzdevkih — vzlic neštetim milijonom, ki jih ima v bankah nekdanji konzervni tovarnar! Nehote ga je prevzelo sočutje do teh povojnih bogatašev: pač do konca svojega življenja bodo nosili na čelu pečat svojega nizkega rodu... Aristokratom tako radi očitajo njihove prednike, toda nasproti tistim, ki so iz nič postali milijonarji in z zlatom vladajo svetu, je ljudstvo še dosti neizprosnejše.

Danes je bil Jean drugič v stanovanju Kreugerjevih; prvič je prišel takrat, ko ga je tovarnar najel za šoferja.

Suzana ga je že nestrpno čakala.

»Mudilo se vam pa res ni, se mi zdi!« je suho rekla, ko je stal pred njo.

»Nisem koj našel vaših soban, gospodična.«

»Recite rajši, da vas je bolj zanimal razgovor z Marinko. Gledala sem skozi okno in videla, koliko imata drug drugemu povedati.«

Ni odgovoril. Kaj naj tudi reče?

»Najbrže sta svoje gospodarje obirala, kakor je že navada. Poznam svojo sobarico: jezik ima nabrušen kakor le katera. Seveda, če ima opravka s kavalirjem, ki ji dvori, ji pa še gladkeje teče.«

Jeanu se ni dalo, da bi se ji zagovarjal zaradi takih reči.

»Če mora kdo dan za dnem gledati sobarico, ki ji ne zaupa,« je samo suho pripomnil, »je bolje, da jo odslovi.«

Način, kako je to rekel, je Suzano vrgel kvišku.

»Kako ste rekli?«

»Da se takšno govorjenje manj spodobi gospodarici, kakor služkinji.«

Premerila ga je od nog do glave.

»Zdi se mi, da se predrznete odgovarjati na nedopusten način.«

»Oprostite, nekatere stvari so nezdružljive z moškim dostojanstvom.«

»Rajši recite z Marinkino čednostjo! Kaže, da se hočete zavzemati zanjo!«

»Mislim, da nihče, kdor noče, ne more mojega obnašanja nasproti njej krivo razlagati.«

»Kaj sta pa potem govorila?«

»O ljubezenskih rečeh prav gotovo ne.«

»Nu, potem je bil pa najbrže včerajšnji popoldan na dnevnem redu.«

Ogorčeno je oporekel: »Če vam beseda, ki sem vam jo dal ondan, ne zadošča, potem res ne vem, kaj naj še rečem.«

»Hm!... Vaša beseda!«

»Če dvomite o njej, gospodična, mi pač ne kaže drugega, kakor da odidem.«

Obrnil se je k vratom, toda ona mu je pomignila, naj ostane.

»Prosim vas, Jean, ne razumite me krivo.«

Ustavil se je in trdo pogledal mladi milijonarki v oči. Suzana se je z obema rokama zgrabila za čelo, kakor da bi ji razbijalo v njem.

»Strašno noč imam za seboj... zaradi vas, Jean. Siceer sem bila prepričana, da me ne boste izdali; toda kdo bi vam mogel braniti, da pripovedujete drugim o dogodkih, ki ste jim bili zoper svojo voljo priča!«

»Nisem mislil, da more človek tako dvomiti o moški besedi. Obljubil sem vam molk in na to obljubo se lahko zanesete.«

»O, ko bi vedeli, kako sem vesela... Kolikšen kamen se mi je odvalil s srca! Zdaj šele vidim, da ste mi res vdani. Zato je prav, da se vam izkažem hvaležno... Včeraj ste bili čudoviti! Náte, prosim vas, vzemite!«

Ponudila mu je stotak.

Mladi Rus se je strmo vzravnal. Pogledal je najprej njo, nato pa denar.

»Ničesar mi ne dolgujete, gospodična,« je rekel s stisnjenimi ustnicami. »Spravite denar.«

Majhen
je trud,
ki
Vas prosimo
zanj,
velika
korist,
ki jo storite
sebi in nam:
ne posojajte
te številke
prijateljem
in znancem!
Naj si jo
sami
kupijo,
kakor si jo
morate Vi.
Za uslugo
najlepša
Vam hvala!

»Zakaj? Ne, želim, da ga vzamete. Morala vas bom še večkrat prositi kakšne usluge, zato je prav, če vas odškodujem za sitnosti, ki jih imate z menoj.«

»Odškodujete... z denarjem?«

V zadregi je pogledala skozi okno.

»Daru vam menda ne morem dati?«

»Vaša zahvala mi zadošča, gospodična.«

»A meni ne zadošča, meni ne!« je vzkliknila. »Navado imam, da vselej plačam, kadar čutim, da se moram komu oddolžiti za storjeno uslugo.«

Njegovo lice je prešinil nedopovedljiv usmev.

»Žal mi je gospodična, toda nimam navade, da bi jemal denar za dejanja, ki se zde dobro vzgojenemu človeku sama po sebi razumljiva.«

Trudno je odmahnila z roko.

»Dajte no, Jean, ne uganjajte neumnosti! Vzemite, kar je vaše, in stvar je urejena.«

Ni odgovoril. Samo gledal jo je in njegove oči so se pogrezale v rjene kakor bi hotele doumeti to žensko dušo, tako pokvarjeno od denarja, da ne razume, da se nekatere stvari ne dado plačati z denarjem.

»Ali mislite, da je vse na prodaj?« je suho vprašal.

»Mislim, da je za bogataša dolžnost odškodovati tiste, k mu pomagajo.«

»Ha, ha, denar naj poplača vdanost, prijateljstvo, ljubezen; tako nekako plačate čevljarja ali pa šiviljo — kakor boste nekoč plačali zaročenca in poznejšega moža da vam ga druga ne prevzame.«

Vrglo jo je nazaj, tako jo je osupil pritajeni srd, ki je udaril iz njega.

»Da,« je povzel. »Moj odpor vam je nerazumljiv. Saj me plačate — kaj bi vse drugo!«

To pot se je videlo, da se komaj premaguje, tako ga je užalila njena nespretna radodarnost. Zdajci je pa vzkliknil s stisnjenimi zobmi:

»Prav, gospodična — pristanem, da me plačate, ko vam je že denar edino na svetu. Naj bo, vzamem ga.«

»Nu, vidite, da je tako vendarle najbolje.«

Porinila je bankovec predenj. Toda on se je zagrohotal.

»Menda se mi vendar ne mislite oddolžiti s takim smešno nizkim zneskom? Rešil sem vam čast, mogoče tudi življenje, zakaj ljudje, ki so vas vzeli na piko, bi se vas bili morda tudi dejansko lotili, če bi se jim zlepa ne podali. Zdi se mi, da sta čast in življenje gospodične Kreugerjeve več vredni kakor samo sto kron.«

Vsa osupla nad temi nepričakovanimi besedami ga je strmo pogledala. On je pa dodal z glasom, ki se je tresel od poroga:

»Ali niste tudi vi tega mnenja, vi, ki se tako radi odkrižavate svojih dolgov?«

»Koliko želite?« je vprašala, ne vedoč, kaj bi. Mehanično je vzela svojo torbico v roko.

»Pustite tisto rajši, kjer je!« je dejal s pomilovalnim nasmehom. »Prav gotovo ni v njej toliko, da bi mogli poplačati deklíško čast.«

Skrivila je ustnice in ga oholo zavrnila:

»Povejte, koliko, pa bom rekla svojemu očetu.«

»Koliko? Kako naj vem, kako visoko se cenite! Kako naj vem, za koliko je gospodična Kreugerjeva na prodaj! Če naj bom odkrit, moram reči, da spričo vaše lepote, ponosa in ošabnosti pol premoženja vašega očeta ne bi bilo nič preveč, če bi se imeli odločiti in izpolniti srčno željo temu ali onemu iz najine dične včerajšnje družbe.«

»Takšno govorjenje vam prepovem!« je srdito vzkliknila. »Zapomnite si, gospod, da sem pošteno dekle!«

»Jaz pa pošten mož, gospodična. Ničesar ne terjam, le to, kar mi gre, če se že hočete iznebiti svojega dolga.«

Bušnila je v smeh.

»Pustila sem vas govoriti, da vidim, do kod pojdete s svojim umovanjem. Vaš računček ni napak sestavljen. Le eno hibo ima...«

»Katero?«

»To, da sedim tule, na varnem, živa in zdrava, in da se mi včerajšnjih razbojnikov ni treba več bati. Če mi torej hočete povedati pameten znesek, ga pri priči sprejmem: moja čast nima prodajne cene, kakor ste blagovolili domnevati! Če bi pa preveč terjali, vam bom rekla: Prijatelj, obrišite se pod nosom!«

»Imenitno!« je zmagoslavno vzkliknil. »Prav to sem hotel slišati iz vaših ust. Saj sem vam malo prej dejal, da mi gospodična ničesar ne dolguje.«

S..l je pred njo, ves visok in s ponosnim nasmehom, a vendar korekten in spoštljiv, tako da se ni mogla srditi nad njegovo veselostjo.

Prešinila jo je misel, da se res utegne po svojem poreklu razlikovati od nje. In skoraj brez ošabnosti je dodala:

»Vidim, Jean, da niste navaden šofer. Mislim, da bova še dostikrat trčila drug v drugega.«

»Prav mogoče... ker hočete videti v meni zgolj šoferja.«

Zagledala se je pred se in iznenada postala vsa ženska.

»Torej... torej mi včeraj ni izkazal usluge šofer?«

»Ne, temveč mož.«

Rdečica je zalila Suzani obraz in za trenutek se je zaverovala sama vase. Vedela je, da je po revoluciji mnogo ruskih odličnikov moralo zgrabiti za trdo delo. Da ni nemara tudi Jean eden izmed njih? Toda njena naloga pač ni, da bi se spuščala v takšna razglabljanja.

»Mož? Ne, njega ne maram poznati. Zanj mi tudi ni,« je trdo izjavila.

»Tem slabše: zakaj vselej kadar se boste zatekli k moji dobri volji, boste srečali samo njega.«

»Motite se! Samo šoferja poznam, odličnega šoferja, ki mi ga je dal oče na razpolago.«

Še zmerom s smehom na ustnicah se je priklonil pred njo.

»Na uslugo sem vam, gospodična.«

»In zato, Jean, vidite, zato me ta zadeva...«

Iskala je besedo, ki ga ne bi razžalila.

»Ta dolgovna zadeva,« je resno dogovoril.

»Da... ta zadeva... žal mi je, da je ne moreva urediti.«

»Odložite jo za pozneje... Govoril sem o strašno visoki številki... če se ne motim, kar o premoženju. Naj poslej karkoli z vas storim, večje odškodnine ne bom nikdar mogel terjati.«

Zasmejal se je. Lastno pretiravanje ga je razoroţilo.

»Samo da ne boste povrhu terjali še moje glave,« se je zasmejala še ona. »Zakaj strašen upnik ste, Jean!«

S temi besedami mu je sama od sebe nudila roko v slovo.

»Vašo glavo?... Ne!«

Podržal je drobno Suzanino roko v svoji in jo ogledoval.

»Bog, kako majhno in lepo ročico imate, gospodična! Kraljica ne bi mogla imeti vitkejših prstov.«

Sklonil se je in spoštljivo pritisnil ustnice nanje.

Odšel je bil že, ko je Suzana še zmerom kakor okamenela strmela v svojo roko. Ni se čudila temu poljubu, saj je poljubljanje rok Rusom iz boljših rodbin že v navadi; gledala je le svoje dolge bele prste z rožnatimi nohti.

»Kako majhno in lepo ročico imate... in prste kakor kraljica.«

Ni vedela, ali naj se bolj veseli poklona, ki ga ji je napravil kot moški, ali pa srdi nad predrznostjo, da se ji je kot šofer upal napraviti tak poklon.

VII

Suzana mu je bila zapovedala:

»Vozite ven iz mesta, čez Staro pot in Vinograde in ustavite na Sedlu!«

Že zdavnaj sta imela mesto za seboj. Cesta je bila lepa in srečala sta le malo avtomobilov. Zdaj se je začelo navkreber. Na desni ju je spremljala vrsta dreves, na levi se je pa čedalje globlje izgubljala dolina pod njima.

Na vrhu je Jean ustavil. Stopila sta ven in se zagledala v slikovito prirodo pod seboj.

»Ali ste kaj mislili, Jean, na najino obljubo nesrečnemu starcu?«

»Mislil sem, gospodična, a kaj naj storim brez vaših navodil?«

Odkimala je,

»Ne, sama se ne maram izpostavljati.«

»To sem si mislil.« Po kratkem obotavljanju je nato nekam plaho dejal:

»Ne zamerite, gospodična, nekaj bi vas vprašal, čeprav vem, da se ne spodobi. Ali vas je zaradi same sebe tako strah razkritja?«

»Zakaj vprašate?«

Primerjajte ceno in kakovost našega blaga, odločili se boste za nakup zimskega plašča in perila pri tvrdki
Drago Gorup & Co.
LJUBLJANA, Tyrševa cesta 14 (Dunajska cesta)

Za god in praznik mati dobro ve,
otroci se Dr. OETKER-jevih kolačev vesele!

»Da bom mogel preprečiti morebitno nevarnost, če komu grozi.«

»Nikake nevarnosti ni in nikomur ne grozi,« je ošabno odgovorila. A koj nato je prijazneje povzela: »Bojim se le joka in tožb..., zase in za nekoga, ki mi je zelo drag...«

Skrila je obraz v dlani, da utaji solze, ki so se ji nenadoma zaleskетale v očeh.

Jean jo je gledal brez besed. Trda črta se mu je zarezala v čelo. »Za nekoga, ki mi je zelo drag...« je bila rekla. Skušal je dognati, kdo bi utegnil biti ta nekdo. Toda premalo je še poznal njene znance.

»Ne jočite,« je hripavo dejal. »Gledal bom, da ne bo vaše ime nikdar imenovano v tej zadevi.«

Spustila je roke z obraza in dvignila glavo. Raztreseno mu je pogledala v oči.

»Moramo ga rešiti iz njegovega brloga, spraviti ga moramo v snažno stanovanje in mu poiskati človeka, ki bo zanj skrbel. In potem bo treba določiti, koliko vzdrževalnine naj dobi na mesec, da nam ne bo neprestano na skrbi.«

»In če se vse tako stori, ali boste potem bot z obveznostjo, ki mislite, da jo imate do tega človeka?«

»Da... popolnoma.«

»Dobro... Gledal bom, da izpolnim vaše želje.«

Hvaležno mu je ponudila roko. »Torej se mi le ne bo treba kesati, da sem vam izkazala zaupanje...«

»Ali ste mar dvomili?«

»Sama ne vem. Ko sem vas zapletla v to zadevo, sem se ravnala po čuvstvu, ki je bilo močnejše od moje volje: strahu. Komu naj se pa drugemu zaupam? Če bi svojim prijateljem o tem pripovedovala, bi se norca delali iz mojega človekoljubja... Pri vas tega ni. Ali ste se kaj čudili, ko ste me videli, da delim milodare nesrečnemu starcu?«

Malo je pomislil. Da, čudil se je! In tisto, kar si je takrat na tihem mislil, bi si drugi še bolj mislili. Vendar je ni hotel razočarati in je molčal.

Ona je povzela:

»Da ni prišla vmes ona tolpa razbojnikov, bi bila lahko izvršila svoj načrt. Obsuli ste me z očitki in srdili ste se, ko sem vas potegnila v to stvar. Zato sem se vam morala opravičiti... in zdaj sem na milost in nemilost v vaši oblasti.«

Bolestno je vzdihnila, kakor bi se ji zdel položaj nerazrešljiv.

»Niste na milost in nemilost v moji oblasti,« je hlastno odgovoril. »Zanesite se, moje spoštovanje vam je zagotovljeno.«

»Hvala,« je rekla. Toda v njenem glasu ni bilo tega, kar je povedala beseda. Mladi Rus je zato hladneje dejal:

»Če mi ne zaupate, bodite potolaženi; pri priči lahko odidem in me ne boste nikdar več videli. In pri spominu svoje matere, nje, ki mi je bila najdražja na svetu, se vam zakolnem, da ne boste nikdar več slišali o meni.«

Njegov trdni in odločni glas je Suzani vrnil pogum.

»Ne, ne hodite proč! Zanesem se na vas... in potrebujem vas. Ko bi le hoteli sprejeti kakšno nagrado... koliko mirnejša bi bila potem!«

»Ne vem, zakaj.«

»Kadar imajo ljudje pri kakšni stvari osebno korist, se človek lahko bolj nanje zanese.«

Visoko se je vzravnal in oči so mu zagorele od ponosa.

»Če je tako, gospodična Kreugerjeva, dovolite: prav je, če se sprijaznite z mislijo, da se smete zanesti na Aleksandra Nižinskega, ne da bi mu morali zmerom govoriti o nagradi.«

»Nisem vas hotela žaliti,« se je opravičila.

»Če me res nimate namena žaliti, vas prosim, da nikdar več ne govorite o denarju.«

»Ne razumem, odkod tolikšna nesebičnost do mene. Bogata sem in lahko poplačam usluge.«

»Usluga, ki jo terjate od mene, je druge vrste! Za zaupanje gre: človek ga dá, ali pa odreče. Če mi ne zaupate, postaviva piko in ne govoriva več o tem.«

Pogledala ga je, potem je pa tiho pripomnila:

»Kako ste živčni! Še nikdar nisem videla človeka, ki bi bil tako občutljiv kakor vi.«

»Mogoče zato, ker ne marate okoli sebe ljudi, ki bi imeli pravico biti občutljivi.«

»Če bi bili meni enaki, Jean, bi morale pravkaršnje vaše besede razžaliti hčer mojega očeta.«

Ugriznil se je v ustnice, da bi zadržal odgovor; ni maral biti nevljuden nasproti ženski.

Suzana ga je pogledala od strani:

»Že spet sem vas razsrdila!«

»Kaj še! Sami ste dobro povedali, da vam nisem enak!... Prevelik prepad naju loči!«

Vzlic neoporečni vljudnosti njegovega glasu se je Suzani zdelo, da sliši v njem neskončen prezir — in vendar njen šofer pač ni mogel imeti takega namena. Ali ji ni bilo mar Suzana Kreuger ime? In ni bila hči mnogokratnega milijonarja, ki so se vsi potrebuhu plazili pred njo?

Mlada milijonarka se je nehote zamislila. Šofer je spoštoval njen molk.

Med tem se je bilo okoli njiju stemnilo. Zdelo se je, kakor da bi legel mrak na zemljo. Toda bili so le veliki črni oblaki, ki so iznenada prepregli ves nebesni svod.

Zdajci je potegnil silen piš in dvignil prah in listje v vrtincu s tal.

Jean je planil pokoncu. Čutil je, da se pripravlja k nevihti.

»Gospodična, brž nazaj! Drugače bova mokra!«

A toliko da sta stopila v avto, ko se je že vlilo. Bila je ena tistih nenavadnih poletnih neviht, ki v eni uri pridejo in minejo. Na mah se je cesta izpremenila v hudournik, čedalje bolj naraščajoč in grozeč. Iz temnih oblakov so udarjali bliski, da je vid jemalo.

Šofer je moral pokazati vse svoje znanje in hladnokrvnost, da je srečno spravil avto v zavetje širokega previsa ob znožju pobočja. Tam sta počakala, da se je vihar nad njunima glavama malo polegel. Šele tedaj je Jean pognal motor.

Pot, ki je zanjo malo prej potreboval komaj pol ure, je zdaj vozil dobri dve uri, tako počasi in oprezno je moral šofirati zaradi razdrte ceste in rup na njej. Zato je pa srečno spravil avto nepoškodovan domov in tudi njegovi varovanki se ni nič hudega zgodilo.

Na Vaclavskem trgu so bili že v skrbeh. Ko je stari Kreuger zagledal svojo hčer, se mu je odvalil kamen od srca.

»Hvala Bogu, da si prišla! V kakšnem strahu smo že bili! Že ob sami misli, da si Bog ve kje popolnoma sama sredi nevihte in noči, me je groza prevzela.«

NAŠI BRALCI PIŠEJO

Dopisi iz vrst naših naročnikov in bralcev in naši odgovori

Velecenjeni gospod urednik!

Vest in če hočete moj ponos mi ne dasta miru, da bi Vam ne odgovorila na Vaš dopis »Da se prav razumemo«. Tudi Vam nikakor ne zamerim, če me vendarle niste prav razumeli, kajti pri Vašem uredniškem delu ni prav nič čudnega, če ne utegnete večkrat prečitati došle dopise. Odgovorili ste pač sledeč prvemu vtisu, ki ga je napravilo na Vas moje izvajanje.

Zato sem primorana da podam vrsticam v predzadnji številki »Družinskega tednika« neko dopolnilo.

Pred vsem nimate resnega vzroka, očitati mi kujavost, črnogledost, užaljenost itd. In povrhu seveda nelogičnost, kar je že splošno ženska zadeva.

V svojem dopisu nikjer ne omenjam, »naj dekleta sploh ne marajo za moške«, kakor Vi trdite. Nasprotno, celo trdim, da je prava sreča dobiti moža značajnega, zvestega, ljubečega itd. Rada bi le tistim, ki na vsak način hočejo moža brez izbere, samo da je »moški«, dopovedati, naj si preveč k srcu ne vzamejo, če ne najdejo »takega«.

Ne morem trpeti tistih nenaravnomehkobnih, solzavih klicev »po njem«. Vsaka ženska mora računati z možnostjo, da se ali poroči ali pa ne poroči. Zato mora za vsak slučaj najti v sebi sami oporo in je ne sme iskati le zunaj sebe, kajti časi so preresni, da bi se smatrala dekleta za »slaboten bršljan«, ki se mora »brezpogojno« ovijati okrog močnega hrasta. Treba je vzeti usodo v roke in se sprijazniti z njo, ne sme biti pa v pravem dekletu tiste obupanosti, ki ji zastre pogled, da ne vidi nobene druge poti več, če se ji poroka odmika. Saj je vendar več ciljev v življenju. Saj mi morate vendar priznati, gospod urednik, da se mnogo deklet, kljub obupni želji za možem, ni in ne bo poročilo, ker so razmere take. Potem si mora izbrati drugo pot, ni pomoči, pa če še tako trdite, da je to nepravilno.

Očitate mi neprirodnost! Nikakor ne! Saj imam le namen poudariti, da ima človeško življenje poleg nagonsko-telesne strani tudi svojo duhovno plat, ki je ne smemo prezreti. Tudi le-ta je človeku prirojena in če ne more obeh strani združiti, naj se vsaj duhovne oprime, nikakor pa ne samo nagonsko-telesne. Le-ta bi pa ravno obveljala, če bi se dekle poročila, samo da je poročena, čeprav ne čuti prave ljubezni do moža.

Ali ni popolnoma pravilno tedaj, če trdim, da si mora dekle samostojno zgraditi svoj obstoj in ne čakati in sanjariti (včasih res brezplodno!), da ji to stori drugi. Vsak poklic, ki bi ga smatrala le kot čakanje na moža, ji ne bi prinesel nobenega veselja, vse delo je pri taki le polovičarsko in če zaman čaka, ni končno ne »tič ne miš«, za vsako resno poklicno delo nepripravljena, nesposobna. Končno bo pograbila prvo priliko, da se reši neznosnega mrzlega bremena, samo da bo lahko prenesla skrb za obstoj na tuje rame. Taka, gospod urednik, tudi dobra žena ne bo, in nič se potem ne čudim, če jo mož podcenjuje, izrablja in zasužnjuje. — Ali ne bo pač boljša žena tista, ki se je znala z lastnim trudom dokopati do vrednega obstanka, ki se zna drzno upreti življenjskim viharjem? Le taka se bo potem poročila iz prave nesebične vroče ljubezni. Taka ne bo klonila ob nesrečah v zakonu in ne bo možu le žena, ampak pred vsem razumen tovariš, prijatelj, pomočnik, ki se bo ramo ob rami boril z njim proti vsem nevšečnostim.

Tudi mi ne morete ugovarjati, če dekletom svetujem več ponosa. Čim ponosnejše (ne prevzetne, prosim!) bodo dekleta, tem boljši bodo fantje. Vsak človek hoče biti vsaj deloma vreden stvari, po kateri stremi. Ta obojestranska vrednost bo tudi obema izkresala značaje in rodila »globoko spoštovanje«, ki je nujna podlaga za dober zakon. Dekleta le premalo vedo, kako velik je njih vpliv na moške. V praksi se vidi, da se po eni sami ženski pogosto ravna cela moška družba. Če je ženska spodobna, se bodo temu primerno obnašali tudi moški, če ne, ne. Dekle s pravim ponosom sploh ne bo vprašalo, ali sme ali ne sme k fantu v vas — ampak šlo ne bo. Prav ima pisec »Jost«, da je vedno dekle tista, ki se opeče. In če bodo vsa dekleta dosledna, kmalu ne bo več fanta, ki bi vabil »v vas«.

Ovreči moram tudi Vašo trditev, da je moj ponos »kujavost«, »krinka«. Pravilno sicer domnevate, da sem se razočarala. Pa to ni bilo le v ljubezni, tudi še v marsičem drugem. Zato pa še nisem kujava. Baš razočaranje mi je izostrilo pogled, da ni vse zlato, kar se sveti. Bolj nepristransko gledam zdaj življenje z njegovimi dobrimi in slabimi stranmi.

Ali poznate, gospod urednik, tisto povest »O stvarjenju src« — bogve kdaj in kje sem jo čitala, pa je niseni pozabila. Smisel zgodbe je ta:

»Bog je oblikoval srca. Vsako srce je razpolovil in polovice pomešal in jih nato vcepil v človeška prsa. Tako so šla njegova bitja v svet, na vse štiri strani neba, s polovičnimi srci. Srce je pač srce, polno hrepenenja in nemira. Še bolj nemirne in hrepeneče pa so bile tiste polovice src in so obupano blodile po svetu, iščoč pravega dopolnila svojim polovicam. Če sta se našli pravi, je bilo veselje neizmerno. Mnogo, premnogokrat so se pa v preveliki nestrpnosti družile neprave polovice, ki niso bile že od vekov namenjene druga drugi. In to je bil za njih pravi pekel. Jokale so zaradi prenagljenosti in prosile zopet prostosti — pa je bilo prepozno.«

Prevelik strah imam pred tisto »nepravo polovico«, da bi se tudi jaz prenaglila. Očitali ste mi zadnjič zlobno, da sem nevede razkrila »pesem svojega srca«, ker sem povedala le nekaj splošnega, kar ni nikomur skrivnost. Danes pa, ker sem že ravno pri tem, Vam rada priznam, da znam tudi jaz ceniti ljubezen. In ravno zato, ker jo cenim, jo hočem tudi pravilno v vsem telesnem in duševnem pomenu doživljati — ali pa nič.

Sicer pa znam tudi jaz biti zlobna in Vam povem, da ste čutili zadnjič majčkeno užaljenosti — pardon, ne za svojo osebo, ampak kot zastopnik moškega stanu — ker mu v splošnem ne priznam tolike neprecenljive vrednosti, da bi se ne dala nadomestiti z drugo. Da pa kljub temu ne bom krivična in da Vam dam zadoščenje, Vam zaupam, da bi se za pravega, značajnega, zvestega prijatelja-moža popela na vrh Triglava in zavriskala vsemu svetu, da sem ga našla.

Če pa ne, no pa nič — humorja zato ne bom izgubila in obupala prav res tudi ne bom (če bi Vam bilo to tudi morda všeč!). Pa tudi v starostni osamljenosti bom znala najti življenju vredno vsebino. Vidite, da torej nimate vzroka, očitati mi črnogledost, kar debelo sem pogledala, ko sem zadnjič to čitala v Vašem uvodnem članku. Saj je vendar baš nasprotno!

Če sem pa storila krivico tistim, ki mislijo, da sem jih smatrala za nevredne čitati »Dekliške sanje«, naj vedo, da so pač izjeme izvzete. Da je pa mnogo takih, ki se iz teh dopisov norčujejo, pa žal iz izkušnje vem.

Upam, da boste končno, gospod urednik, vendarle v pravi luči gledali moj prvi dopis in da mi ne štejete v zlo, če Vas prosim, da tudi to dopolnilo priobčite.

Gorenjka.

Gospodična Gorenjka!

Z veseljem sem prebral Vaš odgovor. V njem vidim dokaz, da ste natanko tako ljubo dekle, kakor sem si Vas predstavljal. Vaš odgovor je mnogo reči pojasnil, a koj naj povem, da jih iz prvega dopisa ni bilo moči razbrati.

Res je, uredništvo mi dá mnogo dela, toda zato vendarle vsako stvar temeljito preberem, čeprav samo enkrat. Jasno napisanih stvari tudi ni treba po večkrat brati, da jih človek prav razume.

Veliko krivico mi pa delate, ko pišete, da sem se zadnjič čutil nekoliko užaljenega, kot zastopnik moškega spola namreč. Ta očitek je zelo krivičen. Če bi to držalo, bi kot zastopnik moškega spola v marsikaterem rokopisu to ali ono prečrtal. In vendar so vsi rokopisi v »Družinskem tedniku« natisnjeni v celoti in brez izpremememb — izvzemši nekatere slovnične in pravopisne poprave.

Najbolj me je pa razveselilo, ko pišete, da bi se za pravega, značajnega in zvestega prijatelja-moža popeli tudi na vrh Triglava in zavriskali vsemu svetu, da ste ga našli. Upam, da bo nekoč prišel dan, ko se boste lahko popeli na vrh Triglava, upam, da boste takrat res zavriskali, in naposled upam, da bo pravi. Le tega ne vem, ali Vas bo res ves svet slišal...

Iskreno Vam priznam, da sem oba Vaša članka prebral z velikim zanimanjem. Moje srce je oddano, in sicer »Družinskemu tedniku«. Če Vas to ne moti, Vas pa rad povabim v slaščičarno, da popolnoma razčistiva morebiti še kje nejasne pojme in sporne točke.

Haka

Spoštovani gospod urednik!

Tudi jaz bi rad povedal par besed v rubriki »Njene sanje«.

Doma je zmanjkalo prostora in sem moral še mlad razpeti jadra in se jim prepustiti, da so me ponesla v širni svet. Odplul sem z najlepšimi nadami in upi, da si v svetu izpopolnim izobrazbo in zagotovim obstoj. Ni mi mar sedanjosti. Učim se in pripravljam za bodočnost. Od svoje skromne plače, vsak dinar, preden ga izdam, dvakrat obrnem, da mi čim več ostane, da pošljem domov, in pa za mene — za bodočnost.

Danes mi je življenje izpolnjeno samo z delom in skrbmi, a edino razvedrilo so mi sanje, sladke sanje, katerim se prepuščam v časih osamelosti. In to mi je dovolj! Te sanje mi ne delajo življenje samo znosno, ampak celo prijetno. Kako lepo se je zamisliti, ne zidati gradove v oblakih, o nikakor ne, ampak prepustiti se samo sanjam, katere bi se lahko mogle uresničiti. Toda ali ne sanjam zastonj? Ali bom ob svojem času našel ono, s čimer so mi danes izpolnjene sanje, a to je zvesta in skromna ženica, s katero bi mogel preživeti drugo poglavje svojega življenja? Ali bom našel med današnjimi ženskami eno, ki bo razumela moje skrbi in brige od rane mladosti, ki imajo vse en in isti cilj, mirno družinsko življenje v domačem krogu, brez modernih komplikacij, kakršne je navedel g. kolega v tej rubriki, v 4. številki? Ali ne bo morda, ko pride čas, katerega sem čakal, čakam in ga bom še čakal, gledal na svojo preteklost, njene brige in skrbi kot gleda kmet na svoje žito, katero je gojil od rane jeseni pa do poletja, a pred žetvijo mu ga je v par minutah uničila toča?

Lojze

Čim več pomišljajev je v knjigi, tem manj je v njej misli.

Schopenhauer.

KRONIKA TEDNA

Moskovski šahovski turnir

V devetem kolu je Menšikova učakala nov poraz proti Kanu, Pirc je že v treh urah zmrvil Romanovskega, Goglidze je podlegel Botvinniku, partija Bogatirčuk—Spielmann se je končala remis. Čehover se je udal Rabinoviču, neodločeno sta se končali partiji Ragozin—Löwenfisch in Lilental—Flohr, Lisicin je pa premagal Rjumina. Nedokončani sta ostali partiji Alatorcev—Stahlberg in Lasker—Capablanca. Stari Lasker ima prav močno pozicijo in lepe nade na zmago. — Stanje po 9. kolu: Na prvem mestu z 8 točkami, s poltretjo točko pred Flohrom in Löwenfischem stoji mladi Botvinik, na četrtem mestu je Capablanca, pol točke za njim pa Lasker. Pirc se je z 12.—15. mesta povzpel na 8.—13. Ima 4½ točke skupaj z Rjuminom, Spielmanom, Kanom, Lisicinom in Rabinovičem. Za njimi so ostali Rusi Goglidze, Romanovskij in Alatorcev, Šved Stahlberg, Rusa Bogatirčuk in Čehover in Menšikova.

V desetem kolu je Flohr premagal Stahlberga, Rabinovič Lilienthala, Lasker Menšikovo, Spielmann Čehoverja, Goglidze Alatorceva, Romanovskij pa Kana. Partije Löwenfisch—Pirc, Rjumin—Ragozin, Botvinik—Lisicin in Capablanca—Bogatirčuk so se končale remis. — Stanje po 10. kolu: Na prvem mestu je Botvinik z 8½ točke, a le še eno točko za njim je Flohr. Löwenfisch s 7 točkami krepko drži tretje mesto, Lasker s 6½ in 1 visečo partijo se je pa izenačil s Capablanco in deli z njim četrto in peto mesto. Naš Pirc si je z današnjim remijem malce pokvaril položaj: ima 5 točk in je zdrknil z 8.—13. mesta na 9.—14. V njegovi družbi so še Lilienthal, Rjumin, Lisicin, Goglidze in Romanovskij. Za njim so Rusi Kan, Bogatirčuk in Alatorcev, Šved Stahlberg, Rus Čehover in Menšikova.

V enajstem kolu je Rjumin premagal Pirca, Flohr Rabinoviča, Botvinik Ragozina, Stahlberg Goglidzeja. Remis sta se končali partiji Lilienthal—Spielmann in Lisicin—Alatorcev. Menšikova je dosegla prvo polovičko na tem turnirju, in sicer proti Bogatirčuku. Tudi partiji Lasker—Romanovskij in Kan—Löwenfisch sta se končali remis, Čehover in Capablanca pa svoje igre še nista dokončala. — Stanje po 11. kolu: 1. Botvinik 9½; 2. Flohr 8½; 3. Löwenfisch 7½; 4. Lasker 6½ (1). Pirc je skupaj z Goglidzem in Kanom s 5 točkami padel na 13.—15. mesto. Za njim so še Šved Stahlberg, Rusi Bogatirčuk, Alatorcev in Čehover in Menšikova.

V dvanajstem kolu je Stahlberg premagal Rabinoviča, Alatorcev Ragozina, Kan Rjumina. Pirc je kot črni remiziral z Botvinikom, prav tako remis so bile partije Flohr—Spielmann, Lilienthal—Capablanca, Romanovskij—Bogatirčuk in Löwenfisch—Lasker. Čehover je premagal Menšikovo, partija Goglidze—Lisicin pa še ni končana. — Stanje po 12. kolu: 1. Botvinik 10; 2. Flohr 9; 3. Löwenfisch 8. Pirc je na 12.—14. mestu skupaj z Ragozinom in Rabinovičem in ima 5½ točke. Za njim so Rus Goglidze in Šved Stahlberg (5 točk in eno visečo partijo), Rus Alatorcev (4½ in eno visečo), Bogatirčuk (4½) in Čehover (3½ in eno visečo) in Menšikova (½).

Revolucija na Grškem. V soboto so se spomnili general Plastiras in njegovi prijatelji, da bi kazalo sedanjo vlado vreči, in so vprizorili revolucijo. Vlado je upor popolnoma presenetil, zato ga do ponedeljka še ni mogla udušiti. Glavni voditelj vstaje je pa stari Venizelos, ki ne more preboleti, da že nekaj let ni na vladi.

Najstarejši. Po smrti Zoro-age je vstalo vprašanje, kdo je neki zdaj najstarejši človek na svetu. In iztaknili so ga: »Večernaja Moskva« namreč pravi, da živi v vasi Čugujevki na mongolski meji neki Leontij Postnov, ki se je rodil leta 1799 in ima o tem celo rojstni list. 136 letni mož se prav dobro počuti in še krepko dela na polju.

Dve cigari povrh. Avstrijska tobačna režija je iznajdljiva. Da poveča prodajo smotk — pri njih ima namreč več domačinov dela in zaslužka kakor pri cigaretah — je razglasila, da dobe določene dni kupci smotk dve povrh, če jih vzamejo vsaj deset.

Skromna ravno ni. Filmska igralka Gitta Alpar, ki se loči od Gustava Fröhlicha, zahteva od njega 1000 M (17.000 Din) vzdrževalnine za otroka na mesec, 200.000 mark (3½ milijona Din) pa že zdaj dote za hčerko. Fröhlichu se zde te zahteve pretirane. Verjamemo.

Se nadaljuje na 8. str.

Dobra roba se hvali sama, zato Dr. OETKER-ju ni potrebna reklama!

Izvrsten je Dr. OETKER-ja glas, prodrl je v najmanjšo gorsko vas!

Kuhinja in dom

Zdrobove jedi

Zdrobov narastek

V 1 litru mleka skuhamo 2 decilitra zdroba prav v gosto. Tri za jajce velike kose sirovega masla, dve žlici sladkorja v prahu in 3 rumenjake spenimo, pridenemo pest stolčenih mandljev, zdrobovo kašo in sneg iz treh beljakov. Vso mešanico denemo v omaščeno pekačo in pečemo narastek tričetrt ure v vroči pečnici.

Zdrobove dalke

3 in pol decilitra zdroba skuhamo v 1 litru mleka, ohladimo in vžvrkljamo 3 rumenjake, iztisnemo iz limone nekoliko kapljic soka, vmešamo malo sladkorja in sneg iz treh beljakov. To zmes vlivamo v omaščen poseben lik z vdolbino, ali pa v pekačo za palačinke in pečemo dalke na vročem štedilniku. Po dve in dve lahko polagamo drugo vrh druge, vmes pa namažemo mezgo.

Popraženi zdrobovi cmoki

V razbeljeni masti popražimo seseklјan peteršilj, 15 dek na kocke zrezanih žemelj in pol litra zdroba. Ko je vse to primerno popraženo, denemo v skledo in ohladimo. Z rahlo vrelo vodo poparimo pripravljen zdrob in žemlje ter oblikujemo iz tega testa precej velike cmoke, ki jih zakuhamo v juho.

Zdrobova pogača

Zmešamo 21 dek sladkorja, 4 rumenjake, sok polovice limone, 10 dek zdroba, trd sneg iz 4 beljakov in denemo to testo v pomaščeno pekačo.

Zdrobovo pogačo pečemo v zmerno vroči pečnici prav počasi. Serviramo jo potreseno s sladkorjem ali pa z malinovo polivko.

Zdrobovi žličniki

14 dek sirovega masla spenimo s 5 jajci, solimo, pridenemo 7 decilitrov zdroba in pustimo pol ure stati.

Z žlico zajemamo testo in zakuhamo žličnike v govejo juho, ali jih pa prevremo v slani vodi, jih odcedimo in zabelimo s poprženimi drobtinicami.

Mlečni zdrobovi žličniki

7 dek sirovega masla spenimo s štirimi celimi jajci, primešamo 3 decilitre zdroba in pustimo stati pol ure.

Z žlico zajemamo testo in prekuhamo žličnike v mleku. Odcejene žličnike potresemo s sladkorjem in cimetom in jih polagamo na pekačo. V pečnico jih postavimo tako dolgo, da zarumene, potlej jih pa polijemo z zgoščenko (kremo) ali pa s sladkanim mlekom.

Zdrobovi žganci

V razbeljeni masti popražimo slan zdrob, dokler ne zarumeni. Na to prilivamo toliko mleka, kolikor ga le more zdrob popiti.

Ko se z mlekom zaliti zdrob dobro popeče, strgamo testo z vilicami, kakor za žgance.

K žgancem serviramo kuhane suhe slive ali svež kompot.

Zdrobov zavitek

14 dek sirovega masla spenimo s štirimi jajci, solimo in pridenemo 2 decilitra kislega vrhnja (smetane), nekoliko drobtinic in toliko zdroba, da se da zmes lahko razmazati.

Ta nadev razmažemo po razvaljanem testu, ki ga zavijemo kakor običajno.

Z žlico z ostrimi robovi ali s primernim kozarcem ali likom izrežemo iz zavitka krofke, ki jih prevremo v vodi in jih zabelimo z drobtinicami. *

Nasveti za gospodinje

Zasoljena jedila

Sleherni, še tako izurjeni kuharici se utegne primeriti, da kakšno jed preveč soli. Takrat naj ne vrže puške v koruzo, temveč naj priveže na nit čisto in sveže prekuhano morsko gobo (ne gumijaste) ter jo obesi v lonec ali v kozico, kjer pač kuha preveč slano juho ali omako.

Lonec naj polegne na stran in pusti jed počasi vreti dobre pol ure. Goba vsrka vase pretežno večino soli — in juha ali omaka sta užitni in okusni. Po uporabi je treba gobo dobro oprati in prekuhati, ter jo hraniti v čistem kozarcu za bodočo nesrečo.

Nikljasto orodje

Ponikljano in nikljasto orodje, žlice, vilice, nože in zajemalke peremo v milnici. Soda ali salmijak škodita orodju. Rjavkaste madeže od jajc očistimo s sajami. Kdor hoče, da nikljasto orodje blešči, naj ga suhega zdrgne z nejedkim praškom za srebro ali alpako.

Molji v preprogah

Preproge, ki so jih molji načeli, obvarujemo pred nadaljnjim razdejanjem na prav preprost način. Preprogo pokrijemo z mokro cunjo in likamo po njej s prav vročim likalnikom. Para, ki se pri tem sprošča, uniči molje in njihovo zalego. Vsa sredstva za pokončevanje moljev niso tako uspešna kakor ta poceni način, razen tega pa utegnejo kemične sestavine še kvarno vplivati na volno in barvo.

Kavni mlinček

Pogosto najdemo v gospodinjstvih mlinčke, ki meljejo počasi in neenakomerno. Če je tako, odvij vijake, vzemi mlevsko glavo v roke in s pilo obrusi robove, sicer pa to najbolje napravi brusač.

Potem bo treba manj moči, a tudi manj kave.

Slike v oljnatem tisku

Slike v oljnatem tisku, ki jih najdemo skoraj v vsaki hiši, očistimo na prav preprost način. V topli vodi razredčimo salmijakov cvet, v to raztopino namakamo gobo in umivamo sliko. V skodelici zmešamo beljak, kandisov sladkor, vodo in arabski gumi (po enakih delih), h koncu pa kanemo še nekoliko kapljic pelinove (vermutove) tinkture v zmes. S tako raztopino nalahko natremo umito sliko, pa dobi spet svoj prvotni sijaj. *

Zdravstveni nasveti

Višnjeve bunke

Otroci prinesejo z igrišča ali od telovadbe ponavadi kakšno višnjevo bunko. Namažemo jih s salmijakovim cvetom, pa kmalu izginejo.

Kako zdravimo prehlad

Mleko z medom je sijajno zdravilo za prehlad. Kadar ima kdo bolečine v grlu, naj pije toplo mleko, sladkano z medom. (Na skodelico mleka računimo veliko žlico medu.) Kdor ima vnete nosne služnice, naj vsrkava mleko z medom skozi nos, kdor ima razpokane ustnice, naj si jih namaže s to raztopino. (Za skodelico mleka je dovolj kavna zlička medu.)

Ropot moti prebavo

Že zdavnaj so zdravniki ugotovili, da ovira stalen ropot človekovo delavnost. Dva znanstvenika iz Hamiltona sta pred kratkim objavila uspehe svojih opazovanj, kako ovira ropot zlasti delovanje želodca. Prav značilni so bili ovirajoči vplivi ropota na dojenčke. Priporočljivo je torej, da privoščimo novim zemljanom vsaj v prvih mesecih mnogo miru.

Nespečnost

Nespečnost kot posledica slabega delovanja živčevja zdravimo s temile pomirjevalnimi sredstvi: z baldrianom, s sladkano vodo, z bromovimi preparati, zlasti pa z gibanjem na svežem zraku in čitanjem dolgočasnih knjig.

Grgranje z vodikovim prekisom

Kdor mora po zdravnikovem navodilu grgrati z vodikovim prekisom (dvokisom), naj pazi na to, da stori vodikov prekis samo tedaj svojo dolžnost, če je sveže pripravljen in če bolnik grgra takoj, ko si ga je pripravil. Vodikov prekis, razredčen z vodo, izgubi skoraj vse svoje lastnosti, če stoji delj časa na zraku in luči. Popolnoma brez pomena je torej, če si bolnik pripravi več tekočine kakor porabi za enkratno grgranje.

GROF MONTE-CRISTO

Roman

Napisal Aleksander Dumas

77. nadaljevanje.

S široko razprtimi očmi in z razširjenimi rokami je general brez besede požiral strahotni prizor. Potlej se je zadenski splazil do zidu in ob njem do vrat, iz ust se mu je pa utrgal le en sam hripav, srce trgajoč krik, ki ni imel nič več človeškega na sebi: »Edmond Dantès . . .«

Še zmerom zadenski, kakor bi mu nevidna sila branila, da se obrne, se je opotekel skozi vrata, nato je pa stekel čez hodnik in po stopnicah in kakor pijan padel svojemu komorniku v roke.

»Domov! Domov!« je zajecljal komaj razumljivo.

Sveži zrak in sram pred lastnimi ljudmi sta ga v vozu spravila malo k sebi.

Vežna vrata njegove hiše so bila odprta na stežaj. Pred njimi je stal izvošček.

Grof ga z grozo pogleda, nato se pa z brezumnim strahom požene po stopnicah.

Na vrhu stopnic zagleda dve osebi. Ravno toliko, da se jima še utegne skriti v svoj kabinet. Bili sta Mercèdes in njen sin; zapuščala sta svoj dotedanji dom. Šla sta tik nesrečneža; Mercèdino svilnato krilo je skoraj oplazilo generala, skritega za damastno zaveso, in razločno je slišal sinov glas, kako je šepnil Mercèdi: »Pogum, mati! Pojdiva, tu nisva nič več doma.«

Besede so utihnile, koraki so se izgubili. General je vstal, krčevito grabeč se za damastno zaveso; z vsem naporom svoje volje je udušil nastrahotnejši ihtljaj, kar se jih je kdaj utrgalo iz prsi moža, ki sta ga hkratu zapustila žena in sin.

Kmalu potem zasliši tlesk vratc na kočiji. Izvošček požene in voz odrdra.

Grof Morcerf se opoteče v svojo spalnico in pogleda skozi okno, da še enkrat objame z očmi vse, kar mu je bilo drago na tem svetu. Toda voz se je že izgubljal in ne žena ne sin se nista ozrla, da bi se še poslednjič poslovila od svojega doma, od zapuščenega očeta in moža, da bi mu s poslednjim migom pokazala, da sta mu odpustila.

Voz je ravno izginil za vogalom, ko je počil v grofovi spalnici strel.

XVI

Valentina

Naši bralci so gotovo ugenili, kam se je Morrelu mudilo. Toda ko se je poslovil od Monte-Crista, je le počasi zavil proti Villefortovi hiši, zakaj hotel je ostati nekaj časa sam s svojimi mislimi.

Mladi mož je le predobro vedel, kdaj je Valentina sama z Noirtierjem na kosilu. Noirtier in Valentina sta mu bila namreč dovolila dva obiska na teden in tako se je danes odpravljal k njima.

Valentina ga je že čakala. Nemirno in nekam zmedeno ga je prijela za roko in ga peljala k dedu. Deklica je slišala, da je Morcerf izzval Monte-Crista; slutila je, da bo Morrel grofu za pričo in se je bala, da se ne bi še sam zapletel v kak dvoboj. Zato si lahko mislimo, kako ji je odleglo, ko je slišala, da se je zadeva tako nepričakovano in srečno končala.

Valentina povabi Morrela, naj sede.

»Zdaj se pa malo o naših rečeh pomenimo! Gotovo še veste, da moj dobri ded že nekaj časa misli na to, da zapusti to hišo in se naseli drugod.«

»Da, spomnim se,« pritrdi Maksimilijan.

»In veste, kakšen vzrok navaja?«

Noirtier pogleda svojo vnukinjo, kakor bi ji hotel zapovedati molk; toda Valentina ga ni videla: njene oči, njen pogled, njen smehljaj so veljali samo Morrelu.

»O, naj ima gospod Noirtier kakršenkoli vzrok,« vzklikne Morrel, »tehten je gotovo.«

»Pravi, da zrak v predmestju Saint-Honoré meni ne prija.«

»Bogme, Valentina, gospod Noirtier utegne prav imeti; tudi meni se zadnjih štirinajst dni zdite nekam bolehni.«

»Da, malo slabo se res počutim,« odgovori Valentina.

»Tak ste le bolni, Valentina?« vpraša Morrel v skrbeh.

»Bolezen temu prav za prav ne morem reči; le tako splošno mi ni prav dobro, drugega hudega mi pa ni. Izgubila sem tek, in tako mi je, kakor bi se želodec nečemu upiral, kar mu ne prija.«

Noirtier ni preslišal nobene besede.

»In kako se zdravite?«

»Vsak dan popijem žličko zdravila, določenega za deda, to se pravi, zdaj sem prišla že do štirih žlička na dan. Ded pravi, da to za vse pomaga.«

Valentina se nasmehne, toda v njenem smehljaju je bilo nekaj žalostnega in trpečega.

Pijan od ljubezni se Morrel nemo zagleda vanjo. Njena drugače ko ebenovina bela polt je postala motnejša in v očeh ji je gorela čudna vročica.

Od Valentine obrne mladi mož oči v Nortierja. Le-ta je prav tako toplo, a z nekim razumevanjem v očeh opazoval svojo vnukinjo; prav tako kakor Morrel je tudi on zasledil na njenem obrazu sledove bolezni — tako drobne sledove, da jih razen njenega deda in Maksimilijana še nihče ni opazil.

»A vendar«, se začudi Morrel, »saj je zdravilo, ki ga pijete po štiri žličke na dan, prav za prav namenjeno gospodu Noirtierju?«

»Strašno grenko je,« odvrne Valentina, »tako grenko, da se mi še tisto, kar na to pijem, zdi kakor bi imelo isti grenki okus.«

Noirtier se vprašujoče ozre v svojo vnukinjo.

»Da, ded, čeprav bi se vam neverjetno zdelo. Ravno ko sem šla k vam, sem hotela popiti kozarec limonade, pa sem je pol pustila, tako grenka je bila.«

Noirtier prebledi in dá znamenje z očmi, da bi rad nekaj povedal. Valentina vstane, hoteč stopiti po besednjak.

Noirtier ji z vidnim strahom sledi z očmi. In res, čudno: deklici je docela nepričakovano udarila vsa kri v obraz in kolena so se ji zašibila.

»Kaj je to?« vpraša osuplo. »Ali sem mar oslepela? Nič ne vidim naenkrat! Ali sem mar v solnce pogledala?«

»Saj ni nikjer solnca!« vzklikne Morrel, še bolj prestrašen od groze na Noirtierjevem obrazu kakor zaradi Valentinine slabosti, in plane k svoji izvoljenki. A že se je deklica osvestila.

»Nič hudega mi ni več,« se bledo nasmehne. »Nič naj vaju ne skrbi . . . Kaj je pa to? Ali ni pridrdral voz na dvorišče?«

Deklica odpre vrata, stopi na hodnik in pogleda skozi okno. Koj nato se spet vrne.

»Gospa Danglarsova in njena hči sta prišli na obisk. Zbogom, iti moram, ker bodo pome prišli. Ostanite pri dedu, Maksimilijan, saj se bom kmalu vrnila.«

Morrel ji je sledil z očmi, dokler ni zaprla vrat, nato je pa prisluškoval njenim korakom na stopnicah, dokler niso zamrli. Potem se obrne k starcu.

Noirtier pomigne Morrelu z očmi, naj mu prinese besednjak. Ni minilo deset minut, ko je mladi mož že vedel, kaj hoče Valentinin ded: priskrbi naj kozarec in steklenico iz dekličine sobe.

Morrel pozvoni in naroči Barroisovemu nasledniku, kar mu je povedal Noirtier.

Sluga se takoj vrne. Našel je steklenico in kozarec popolnoma prazna.

Noirtier dá znamenje, da hoče govoriti.

»Zakaj sta steklenica in kozarec prazna?« vpraša s pomočjo besednjaka. »Valentina je vendar rekla, da je popila samo pol kozarca.«

»Ne vem,« skomigne sluga z rameni. »V Valentinini sobi je zdajle njena komornica, mogoče bo ona kaj vedela.«

»Vprašajte jo,« zapove Morrel.

Sluga odide in se koj spet vrne.

»Gospodična Valentina je izpila kozarec, ko je šla h gospe Villefortovi. Steklenico je pa izpraznil mladi gospod Edvard, da je napravil ribnik svojim racam.«

Noirtier zavije oči proti nebu kakor igralec, ki vrže vse svoje imetje na eno kvarto. Nato pa strmo upre pogled v vrata, kakor bi za njimi pričakoval odrešitve.

*

Danglarsovi sta bili ravno stopili v salon in se pozdravili z gospo Villefortovo, ko je prišla Valentina.

»Ljuba prijateljica,« reče baronica, ko sta si deklici podali roko, »prišla sem, da vam povem: moja hči se v kratkem omoži s princem Cavalcantijem.«

»Dovolite, da vam iskreno čestitam!« odvrne gospa Villefortova. »Princ Cavalcanti je videti plemič, kakršnih človek ne sreča dosti.«

»Če že govoriva kot prijateljici,« odvrne baronica, »moram reči, da še ni popolnoma po mojem okusu. Nekam neroden deželan se mi še zdi — a to mu bo prešlo, ko se bo vživel v pariške razmere. Drugače pa ni nápak; njegovo imetje je veličastno — tak izraz rabi vsaj moj mož.«

»Še to pripomnite,« se oglasi Evgenija, listáje po albumu gospe Villefortove, »da tudi vi čutite veliko naklonjenost do mladega moža.«

»Menda mi pač ni treba vprašati,« se nasmehne gospa Villefortova, »da to naklonjenost delite s svojo materjo?«

»Nikakor ne!« odgovori odločno Evgenija. »Ne čutim se poklicane za ta poklic in ne dá se mi priklepati se na skrbi gospodinjstva in na dobro ali slabo moževo voljo. Že od nekdaj je moža želja, da postanem umetnica in da bi sama razpolagala s svojim srcem in s samo seboj. A ko se že moram poročiti, hvalim Boga, da se vsaj v gospoda Alberta Morcerfa nisem zaljubila; drugače bi bila danes žena onečaščenega moža.«

»Res je,« pritrdi baronica. »Malo je manjkalo, pa bi bila moja hči vzela gospoda Alberta. Generalu je bilo mnogo do tega; prišel je in hotel po vsej sili od mojega moža njene roke za sina, pa je moral seveda praznih rok oditi.«

»A zakaj naj bi prišla očetova sramota še na sina?« vpraša plaho Valentina. »Gospod Albert se meni ne zdi prav nič kriv očetovih dejanj.«

»Oprostite, draga prijateljica,« jo neizprosno zavrne Evgenija; »gospod Albert je tudi zaslužil svoj delež. Pomislite, včeraj je šel in izzval grofa Monte-Crista, danes se mu gre pa vpričo vseh opravičevat.«

»Ni mogoče!« vzklikne gospa Villefortova.

»Da, da, ljuba prijateljica, pa je le tako!« prikima zmagoslavno Danglarka. »Povedal mi je gospod Debray, saj je bil zraven.«

Tudi Valentina je vedela, kako se je zgodilo, pa ni hotela nič reči. Ena sama beseda, eno samo ime jo je v mislih presadilo nazaj v Noirtierjevo sobo, kjer jo je čakal njen dragi.

Tako se je mahoma vsa zaverovala v svoje misli, da ni nič več slišala, kaj govore. Zdramila se je šele, ko je začutila Danglarkino roko na svoji rami.

»Kaj je, gospa?« se zdrzne deklica, kakor bi jo bila elektrika stresla.

»Ljuba Valentina,« zmaje baronica z glavo, »vse mi pravi, da ste bolni.«

»Jaz, bolna?« odvrne deklica in si pritisne roko na vroče čelo.

»Da, le poglejte se v zrcalu; v eni minuti ste najmanj trikrat izpremenili barvo.«

»Res!« vzklikne Evgenija. »Zelo bledi ste!«

»O, ne bojte se, že nekaj dni mi je tako, pa menda ne bo hudega.«

Deklica je videla, da ima zdaj najlepšo priliko, da se poslovi. Povrh ji še gospa Villefortova prihiti na pomoč.

„Najboljši Dr. OETKER-ja so preparati"! kdor jih pokusi, trdi vsaki.

»Pojdi, Valentina, res si videti slaba. Popij kozarec čiste vode, to ti bo gotovo pomagalo.«

Valentina da Evgeniji roko, pozdravi gospo Danglarsovo in odide.

»Ubogi otrok,« vzdihne gospa Villefortova, ko je Valentina zaprla vrata za seboj. »Stvar me začenja zares skrbeti; nič čudnega bi se mi ne zdelo, če bi resno zbolela.«

Valentina je bila med tem v vročici, ki se je še sama ni zavedala, krenila skozi Edvardovo sobo in prišla do stopnic k Noirtierjevemu stanovanju. Počasi je stopala po njih nizdol. Le še tri so ji manjkale, slišala je že Morrelov glas, tedaj se ji pa zmegli pred očmi, noge ji odrevene in zgreše stopnico, roke niso imele več moči, da bi se prijele za ograjo: deklica se zgrudi na tla in se zvrne po poslednjih treh stopnicah na hodnik.

Morrel je slišal njen padec. Z enim skokom je pri vratih, z drugim pri svoji dragi. Ljubeče jo prime in vzdigne v naročje ter odnese v naslanjač. Takrat odpre deklica oči.

»O, kako sem nerodna!« vzklikne z vročičnim glasom. »Še stati ne znam več!«

»Pa se vendar niste potolkli, Valentina?« se prestraši Morrel. »O Bog, o Bog!«

Valentina pogleda k dedu. V njegovih očeh bere brezumen strah.

»O, ne boj se, dobri ded,« se mu skuša nasmehniti. »Saj ni nič hudega ... le v glavi se mi je malo zvrtelo, nič drugega.«

»Že spet!« vzklikne Morrel in sklene roke. »Oh, rotim vas, Valentina, pazite vendar bolj na svoje zdravje!«

»Saj ni več hudega! Če vam povem, da je že minilo. Zdaj mi pa dovolite, da vama povem novico: drugi teden se Evgenija omoži, in čez tri dni bo velika zaročna svečanost. Vsi smo povabljeni, oče, gospa Villefortova in jaz... če sem prav razumela.«

»Kdaj prideva pa midva na vrsto? O, Valentina, dajte, pregovorite svojega dobrega deda, da vam reče: K m a l u ! Dokler niste moji, Valentina, živim v neprestanem strahu, da bi vas mogel izgubiti.«

»Nikarite no, Maksimilijan!« ga zavrne Valentina in krčevito zadrgeta. »Malo preveč boječi se mi zdite za častnika, ki so o njem govorili, da ne pozna strahu.«

Po teh besedah udari v kričeč smeh, roke ji odrevene, glava ji omahne na naslonilo in potem nepremično obleži.

»Na pomoč!« krikne Morrel kakor iz uma. »Na pomoč!«

V sobo planejo komornica in druga služinčad.

Valentina je bila tako bleda, tako mrzla in brez življenja, da je vse posle stisnila nerazumljiva groza za vrat — groza, ki jih je že tolikrat prevzela, kadar so se spomnili prekletstva, ki leži na tej hiši. In namestu da bi bili pomagali nesrečni Valentini, so se zagnali na hodnik in začeli še sami vpiti na pomoč.

Prav takrat sta se gospa Danglarsova in Evgenija poslavljali. Tako sta še utegnili izvedeti, kaj je vzrok nepričakovanega hrupa.

»Ali vama nisem rekla?« jima pomenljivo namigne gospa Villefortova. »Ubogi otrok!«

XVII

Priznanje

Isti trenutek se zasliši tudi glas gospoda Villeforta iz njegovega kabineta:

»Kaj se je zgodilo?«

Morrel pogleda vprašujoče Noirtierja. Starcu se je bila med tem že vrnila hladna kri; z očmi pokaže kabinet, kamor se je mladi mož že nekoč zatekel.

Komaj je bil na varnem, že plane v sobo Villefort. Ko zagleda Valentino nepremično v naslanjaču, se vrže pred njo na tla in jo prime za roko.

»Zdravnika! Brž zdravnika!... Naj pride gospod d'Avrigny!« krikne Villefort. »Pa ne, sam grem ponj!«

S temi besedami plane skozi vrata.

Pri drugih vratih je pa zbežal iz hiše Morrel.

V srcu mu je vstajal strašen spomin — spomin na pogovor med Villefortom in zdravnikom v noči, ko je umirala gospa Saint-Méranova. Ali niso bili mar isti simptomi kakor pred Barroisovo smrtjo, simptomi, ki so neizprosno napovedovali tudi Valentinino smrt?

In v tej minuti obupa so mu prišle na um besede grofa Monte-Crista: »Kadar bi česa potrebovali, pridite k meni, zakaj moja moč je velika.« Da, k njemu se bo zatekel!

*

Med tem se je gospod Villefort ustavil pred vrati doktorja d'Avrignyja; pozvonil je s tako silo, da mu je vratar ves prestrašen odprl. Zagnal se je po stopnicah, ne da bi bil zmožen le besedice. Vratar ga je poznal, zato ga ni zadrževal. Prihodnji mah je že odrinil vrata zdravnikovega kabineta.

»Ah, vi ste!« se začudi zdravnik.

»Da, jaz in vprašam vas, ali sva sama. Doktor, na moji hiši leži prokletstvo!«

Če poveš resnico, pride zanesljivo prej ali slej na dan. Oskar Wilde.

HUMOR

Mali diplomat

»Mamica, ali ti smem povedati neko povest?«

»Kar povej jo, sinko.«

»Samo ta povest je kratka, mamica.«

»Nič ne de. Vseeno se je veselim.«

»Poslušaj torej: Bila je nekoč velika steklenica, in... jaz sem jo... razbil.«

Brezobzirnost

»Če me odbijete, gospodična, si poženem kroglo skozi možgane.«

»Ali mislite, da boste zadeli tako majhen cilj?«

Logičen sklep

»Ali gospod učitelj kaj sluti, da ti pomagam pri domačih nalogah?« vpraša Troha svojega nadobudnega sinčka, ki je lani srečno prilezel v tretji razred.

»Bojim se, da,« odgovori sinko. »Rekel mi je, da ni mogoče, da bi toliko napak napravil popolnoma sam.«

Izbere naj

Neki kmet se sreča s svojim smrtnim sovražnikom pri blagajni na železniški postaji. Srdito se obrne k blagajniku:

»Če se ta pelje, se jaz ne bom. Zdaj pa izbiraj!«

Zato!

»Ura, ki ste mi jo prodali, ni počenega groša vredna; že pred štirimi meseci se mi je ustavila — čeprav ste mi rekli, da jo bom nosil vse življenje.«

»Oprostite, gospod, toda takrat ste strašno slabo izgledali!«

KRONIKA TEDNA

Nadaljevanje s 6. strani.

Ruska mesta. Londonski »Times« poroča: Prebivalstvo M o s k v e se je z 1,701.000 leta 1914 povečalo na 3,613.000 leta 1934. L e n i n g r a d je leta 1914 štel že 2,165.000 duš, toda po svetovni vojni je začel propadati in se je šele zadnja leta spet opomogel. Zdaj ima 2,715.000 ljudi. Tretje največje rusko mesto je petrolejsko središče B a k u s 700.000 ljudi, potem pa slede H a r k o v (646.000), K i j e v (538.000) in R o s t o v ob Donu (520.000). — Prebivalstvo ruskih mest se je od leta 1914 podvojilo.

Poroke: V **Beogradu** sta se poročila ga. Mara M a r i n k o v i ć e v a iz Zemuna in g. dr. Lojze K u r a l t, dvorni zdravnik. Priči sta bili g. dr. Milivoj P e t r o v i ć, sanitetni polkovnik v pokoju in norveški generalni konzul g. Djordje R o f. — Naš slovenski rojak g. Josip M a j d i č, ki živi stalno v **Buchsu v Švici** kot zastopnik prekomorskih izseljeniških družb in je mnogim Slovencem dobro znan, se je pred nekaj dnevi poročil z gdč. Gerto L i e b e c k, iz ugledne rodbine sosednega mesta Lichtensteinske kneževine, Vaduza. G. Majdič ima tudi večje posestvo v bližini Pleterja. — **V Radečah** sta se poročila gdč. Marija D u l a r j e v a in g. Ivan T i t o v š e k, železn. uslužbenec. — **V Blagovici** sta se poročila gdč. Ivanka Z a v b l j e v a in g. Janez K o š i č e k, posestnik iz Žužemberka. Poročal ju je nevestin stric g. svetnik Ivan **Zavbl iz Ambrusa**, priči sta pa bila gg. blagovški župnik Jakob S t r e k e l j in ženinov brat Jože K o š i č e k. — Iskreno čestitamo!

Novi grobovi

Umrli so v Ljubljani: Lovrenc P l e š k o, drž. gozdar v pokoju. Star je bil 78 let; ga. Fani B a t t e l i n o v a, roj. Mihevčeva; ga. Marija Z a b u k o v č e v a, roj. Ferkolj; Vinko H o r v a t, sodni nadoficial v pokoju; ga. Marija K m e t o v a, vdova Bergantova, po rodu Kreutzerjeva; ga. Helena B o u c o n o v a; Ivan Š t o r e, preglednik finančne kontrole; Ivan H i r s c h, čin. drž. žel. v pokoju. — **V Leonišču v Ljubljani:** popularni duhovnik, bivši vojni kurat in katehet Fran B o n a č. — **V ljubljanski bolnišnici:** Franc Š u b i c, upokojeni strojnik papirnice v Vevčah, ki je dosegel častitljivo starost 82 let; ga. Nežika K u k m a n o v a. — **V Bukovžlaku pri Celju:** ga. Rozalija K o š t o m a j e v a, gostilničarka in posestnica, stara 64 let. **V Ihanu pri Domžalah:** Martin V e l e p i č, tesar, star 78 let. — **V Mostah pri Ljubljani:** Ivan E l s n e r, fin. pis. ravnatelj v pokoju in podpredsednik vzajemne zavarovalnice. Star je bil 71 let. — **V Novem mestu:** mr. ph. Josip B e r g m a n n st. — **V Radečah pri Zidanem mostu:** Ivan P l a h u t a, železniški uradnik; gdč. Leni D o l i n a r j e v a, ki je bila najstarejša ženica v tem kraju. Dosegla je visoko starost 90 let; ga. Apolonija M r e ž a r j e v a, zasebnica, stara 69 let; ga. Marija Z u p a n č e v a, žena posestnika na Hotemežu, stara 57 let. **V Slovenjgradcu:** ga. Marija G ü n t h e r j e v a.

— **V Zagrebu na kliniki:** univ. prof. inž. D. F r o s t. Prepeljali so ga v Ljubljano, kjer so ga pokopali. — **V Gorici:** Karel D r a š č e k, trgovec in posestnik. Pokojni je bil oče ge. Olge Pucove, banove soproge in gospe Karle Šaplove, soproge agrarnega inspektorja. — Pokojnim večni mir, žalujočim naše sožalje!

MALI OGLASI

Mali oglasi v »Družinskem tedniku« stanejo po Din 1·— beseda. Posebej se računa davek, in sicer za vsak mali oglas Din 1·50. Kdor želi odgovor ali dostavitev po pošti, naj priloži 3 Din v znamkah. Denar za male oglase je treba poslati vnaprej, lahko tudi v znamkah.

TVRDKA A. & E. SKABERNE, Ljubljana, javlja, da jemlje do preklica v račun zopet **hranilne knjižice** prvovrstnih ljubljanskih denarnih zavodov (Mestne hranilnice, Ljubljanske kreditne banke in Ljudske posojilnice). Istočasno opozarjamo na svojo inventurno prodajo.

PRVA LJUBEZEN. Dvignite pismo, ki je došlo za Vas na upravo »Družinskega tednika«.

BRINETKA IN BLONDINKA. Dvignite pismo, ki je došlo za Vas na upravo »Družinskega tednika«.

Vabimo Vas k nakupu v najcenejši oblačilnici

A. Presker

Sv. Petra cesta 14

OTROŠKI VOZIČKI, posteljice, mizice, ograjice, triciklje itd. solidno izdelano in poceni pri **S. Rebolj & drug**, Ljubljana, Gosposvetska 13, Kolizej.

DVA VETRIČA Z MORJA iščeta cvetke s planin v svrho medsebojnega dopisovanja itd. za razvedrilo. Dopise na upravo pod **»Dva plus dve«.**

IZPADANJE LAS IN PRHLJAJ prepreči samo znano sredstvo **Voda iz kopriv.** Lasje postanejo spet bujni, vrne se jim lesk in postanejo popolnoma zdravi, če jo redno dvakrat na teden uporabljate. 1 steklenica z navodilom stane Din 30·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

SLUŽKINJO, ZANESLJIVO, vajeno vseh gospodinjskih poslov, zlasti kuhe in nege otroka, sprejmem. Ponudbe pod »Državni uradnik« na upravo »Druž. tednika«.

NEPOTREBNIH DLAČIC na obrazu, rokah, nogah, prsih itd. se z lahkoto, hitro in zanesljivo odkrižate z uporabo **Erbol-praška.** — To sredstvo takoj odstrani dlačice s koreninami vred in stane z navodilom Din 15·—. — Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

POVERJENIKE SPREJMEMO v vseh krajih Dravske banovine, pa tudi drugod, kjer je večja slovenska kolonija. Ponudbe na upravo »Družinskega tednika« pod šifro »Lep postranski zaslužek«.

ANGLEŠKEGA POINTERJA starega 6—12 mesecev kupim. Ponudbe z navedbo cene na oglasni oddelek »Družinskega tednika« pod šifro »Pointer«.

»PLEZALEC TURIST«, pismo v upravi.

DAMSKE OBLEKE, plašče in perilo Vam izdela lepo, moderno in po solidni ceni **Malči Perenič**, Ljubljana, Tyrševa cesta 29, I. nadstropje.

BARVANJE LAS ni več potrebno pri strokovnjakih, ker si jih z **Oro-barvo za lase**, ki jo dobite v črni, rjavi, temnorjavi, svetlorjavi in plavi barvi, lahko vsakdo sam barva in je postopek zelo enostaven in stalnost barve zajamčena. 1 garnitura z navodilom stane Din 30·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

MAKULATURNI PAPIR na prodaj. Vpraša se v upravi »Družinskega tednika«.

PRVOVRSTNI PREMOG poceni in hitro dostavlja na dom priznana trgovina s kurivom **Vrhunc Ivanka, Ljubljana, Bohoričeva cesta 25.**

POSREDUJEM DENAR na hranilne knjižice vseh denarnih zavodov **Rudolf Zore, Ljubljana**, Gledališka ulica 12, telefon 38-10. Pismeni odgovor 3 Din v znamkah.

LEPE DEKLIŠKE PRSI dobi lahko vsaka žena tudi v najtežjih slučajih že v kratkem času, če se masira s čudežnim eliksirjem **Eau-de-Lahore.** — 1 steklenica z natančnim navodilom stane Din 40·—. Po pošti razpošilja parfumerija Nobilior, Zagreb, Ilica 34.

Dlake, cenjene dame!

na licu itd. Vas ženirajo, kvarijo Vam lepoto, eleganco in sramežljivost.

»Venera« eliksir Vas reši v par sekundah, brez bolečin, brez opasnosti vseh nepotrebnih dlak.

Naročite še danes lepo dišeči »Venera« eliksir, ne bo Vam žal. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 steklenica za Din 10·— (predplačilo), na povzetje 18·—, dve Din 28·—, tri Din 38·—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

Din 1000·- plačam

ako Vam »Radio Balzam« ne odstrani kurjih očes, bradavic, trde kože, bul itd.

Že dalj časa nisem nič naročil, ker ljudje poskušajo raznovrstna sredstva, a sedaj so se prepričali, da je Vaš preparat še najboljši, in ga zopet zahtevajo.
Franc Maček,
čevljarna, Dol. Logatec.

Zahtevajte povsod v Vašem interesu samo »Radio Balzam«. Dobi se ali po pošti pošlje: 1 lonček za Din 10·— (predplačilo). Na povzetje Din 18·—, dva Din 28·—, tri Din 38·—.

RUDOLF COTIČ, LJUBLJANA VII
Janševa 27 (prej Kamniška 10 a)

JUGOČESKA
JUGOSLOVENSKO-ČEŠKA tekstilna industrija
KRANJ

IZDELUJE:
barvano in tiskano blago
iz bombaža in umetne svile.
Zahtevajte samo izdelke te tovarne!

Povečanje prihrankov

Vam omogočamo kljub težkim časom.

Ničesar drugega Vam ni treba napraviti, ko da od svoje plače, oziroma dohodkov odločite, četudi najmanjši, a zato stalni znesek za svojo bodočnost. Vse drugo Vam izvedemo sami, ako se zglasite pri nas.

Samo načrtno varčevanje Vam pri sedanjih pičlih dohodkih zagotovi, da dosežete načrt, cilj, za katerega je potreben denar (za izlet, tečaj, šolanje, zidavo, gospodarsko osamosvojitev, preskrbo za starost, bolezen ter doto itd.). To je novi način štednje, s katerim hočemo tudi nepremožnim pomagati do blagostanja.

Ravno zato se Vam obrestuje ta denar po izredno ugodni obrestni meri ter samo ob sebi umevno tudi **redno izplačuje.**

Na ta način spravite svoj prihranek varno, plodonosno, vsak čas razpoložljivo. Blagovolite se le obrniti pismeno ali osebno na

Hranilnico Dravske banovine
Ljubljana Celje Maribor

Izdaja za konsorcij »Družinskega tednika« K. Bratuša, novinar; urejuje in odgovarja Hugo Kern, novinar; tiska tiskarna Merkur d. d. v Ljubljani; za tiskarno odgovarja O. Mihalek, vsi v Ljubljani.